

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Pusei metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 29

SOUTH BOSTON, MASS., LIEPOS - JULY 17, 1963

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro Numerio Kaina 12 Centų

59-TIEJI METAI

Šią Savaitę Maskvoj Susėdo Pasaulio Politikos Atstovai

TARSIS, AR UŽDRAUST ATOMINIŲ
BOMBŲ SPROGDINIMĄ

Be to, Chruščiovas siūlo padaryti tarp
Rytų ir Vakarų nepuolimo sutartį

Šios savaitės pirmadienį Maskvoje prasidėjo istorinė konferencija. Tenai susėdo prie vieno stalo Amerikos, Anglijos ir Sovietų Rusijos atstovai. Jų tikslas yra pasvarstyti, ar nebūtų galima susitarti ir uždrausti atominių bombų sprogdinimą ore. Suprantama, turėtų būti uždrausta ir tokių pabaisų gamyba.

Jeigu būtų galima taip susitarti, tai Chruščiovas sutiktu išleisti ir tarptautinę priežiūrą, kad sutartis būtų tikrai pildoma.

Tačiau tokiai priežiūrai jis stato sąlygą, su kuria Amerika ir Anglija vargiai sutiks. Jis nori, kad tarp komunistinių valstybių bloko ir demokratinio fronto būtų padaryta nepuolimo sutartis, ir kad būtų pripažintos dabartinės Sovietų Rusijos sienos ir vakarus nuo Europos vidurio. Tai reikštų, kad ir Lietuva turėtų būti pripažinta Sovietams, ir kartu kiti Rusijos pavergti kraštai.

Amerikos ir Anglijos atstovams yra įsakyta tartis tik dėl bombų sprogdinimo nutraukimo, bet į kitokius klausimus nesileisti.

Susitarti su Vakarais Chruščiovui labai reikia, nes jo ryšiai su komunistine Kinija jau pradėjo atširti.

GELEŽINKELIAI GALI SUSTOTI

Vėliausios žinios iš Washingtono sako, kad nedaug tiera vilties geležinkelio streikui išvengti. Jeigu iki liepos 29 d. unijos su kompanijomis nesutaria, prezidentas ketina šį reikalą pavesti Kongresui spręsti. Bet Kongresas negreitai tokius reikalus sprendžia. Gali užtrukti koki mėnesį. Tada jau unijos vargiai nuo streiko susilaikys.

ITALAI PRIPAZINO LAIKINĄ VALDŽIA

Po ilgų manevravimų, per eitą savaitę Italijos parlamentas pagaliau pripažino krikščionių demokratų vyriausybę, kuri buvo sudaryta tik laikinai.

NETURĖDAMI KUO
PAKEISTI ATOSTOGŲ
IŠEJUSIŲ SPAUSTUVES
DARBININKŲ, KITĄ KE-
LEIVIO NUMERĮ IŠLEISI-
ME PO SAVAITĖS AR
DVIEJŲ.

Administracija

Kubos Propaganda Skraido po Ameriką

Washingtonas praneša, kad iš Kubos vis daugiau ir daugiau propagandininkų pradeda skraidyti po Ameriką. Ir pereiną savaitę apie 20 kubiečių išskrido iš Kastro salos į Costa Ricos sostinę San Jose ir kitus miestus Karibų respublikose. Washingtonas pranešė apie tai Anglijai, kuri yra neva apsiėmusi padėti Amerikai kovoti prieš Kastro propagandą, bet Anglija nieko neatsakė.

Minia Ižeidė Britų Karalienę

Šiomis dienomis Anglijon atvyko Graikijos karalius Povyilas. Vieną popietį karalienė Elizabeth II pakvietė jį į teatrą. Kai jiedu iškilmingai atvažiavo prie teatro, susirinkusi minia surengė kacių koncertą; ėmė švilpti, baubti ir kniaukti. Dar daugiau minia baubė, kai antru automobilium atvažiavo Graikijos karalienė Frederika. Demonstracija buvo nukreipta prieš Graikijos monarchus. Matėsi juodų lietsargių su užrašais: „Gražinkit žmonėms teises Graikijoje kur 1000 politinių kalinių sėdi kalėjimuose“ Bet Anglijos karalienė buvo daugiau tuo įžeista, negu jos svečiai iš Graikijos.

NEBEVAIDINS

Filmų aktorė Christine Kauffman ir jos vyras Tony Curtis. Aktorė paskelbė, kad ji atsisako nuo visų kitų rolių ir visą laiką vaidins tik žmonos vaidmenį.

DE GAULLE SU ADENAUERIU

Prezidentui J. Kennedy apleidus Vokietiją, ten atvažiavo Prancūzijos prezidentas de Gaulle ir tarėsi su Vokietijos kancleriu Adenaueriu. Jų yra sutarta susitikti kas 6 mėn. ir aptarti visus opiausius reikalus. Tai buvo pirmas tos rūšies susitikimas.

Perversmas Ekvadore

Ekvadoro respublikoje, Pietų Amerikoje, pereiną savaitės pabaigoje įvyko perversmas. Armija su tankais apsupo prezidento Arosemenos rūmus ir pareikalavo, kad jis tuojau atsistatydintų. Iš pradžių jis priešinosi, bet vakare rezignavo ir išvyko į Panamą kaip tremtinys.

Sukilimo vadas tada išleido paaikškinimą, kad Arosemena nežūrėjo savo pareigų, tik lėbavo ir visada buvo girtas.

NORI TINKAMESNĖS DIEVO IŠVAIZDOS

Anglų dvasiškią sparčiai progresuoja. Anais metais buvo paskirta komisija stebėti, kad stebuklų nėra, o dabar Woolwicho vyskupas dr. John Robinson paskelbė Londono laikraštyje („The London Observer“), kad reikia pakeisti ir Dievo išvaizdą. Jis aiškina, kad senoviška anglų šventraščio vinjetė, kur Dievas atvaizduotas kaip senas barzdotas vyras, sėdintis ant sosto tarp debesų, jau prieštarauja šių dieninių mūsų žinojimui.

Seniau už tokią herėziją sūtė vyskupą griebtų inkvizicija ir jis gal atsidurtų ant laužo. Bet dabar Anglijos dvasininkai tikrai susimąstė. Tikėtai vyskupas dr. Edwin Morris kiek rūščiau atsiliepė. Anot jo, tokia galvosena reiškia nukrypimą nuo religinių dogmų, ir seniau buvusi sunki baudmė už tokį nukrypimą. Herėzijai naikinti buvę keliai kryžiaus karai ir skerdynės, buvę kalvininkų deginimai ir kormai.

Kiti gi yra linkę vyskupui Robinsonui pritarti, kad senoji Biblijos testamento Dievas turi nemalonių savybių Net ir naujojo testamento aprašytas Kristus nesiderina su meile ir nusižeminimu.

Kenedžio Prižadas Italams

Nuvykęs anądien Italijon ir sakydamas tenai prakalbą, mūsų prezidentas pasakė, kad Amerika saugosi Italijos laisvę nuo komunizmo pavojaus kaip savo. Po to jis susitiko su komunistų vadu Togliaciu ir gražiai su juo pasisveikino. Komunistai Italijoje stengiasi paimti valdžią į savo rankas, ir gali būti, kad jiems tai pavyks, nes paskutiniaisiais rinkimais jie laimėjo daugiau, negu kitos partijos. Na, tai kokių būdu p. Kenedis galėtų ginti Italijos laisvę nuo komunizmo pavojaus, jeigu Italijoje susidarytų komunistų vyriausybė?

LAIKINAI LAISVAS

Tai pagarsėjęs dr. Stephen Ward, kuris Anglijos aukštiesiems pareigūnams parūpindavo lengvo elgesio moterų. Jis paleistas iki teismo už \$8,500 užstatą. Per jį krašto apsaugos ministras Profumo susipažino su lengvo būdo mergaite Keller, su kuria draugavo ir Sovietų S-gos karininkas Šnipas.

Minime Pavergtų Tautų Savaitę

JAV prezidentas ir šiemet paskelbė Pavergtųjų tautų savaitę nuo liepos 14 iki 20 d. Tą jis padarė grįžęs iš Europos ir, matyti, įsitikinęs, kad negali būti taikos, kol daug kultūringų buvusių nepriklausomų valstybių po paskutinio karo nustojo laisvės ir tebera komunistų pavergtos.

Todėl prezidento žygis yra reikšmingas. Dėl jo Sovietų Sąjungos komunistų svarbiausias laikraštis Pravda labai smarkiai puolė JAV. Tai liudija, kad patikyta į skaudžią vietą.

Visų pavergtųjų tautų žmogui, kurie gyvena JAV ypač tą savaitę reikia kelti komunistų darbus viešumon, aiškinti amerikiečiams, koks pavojus jiems gresia. Tą daryti reikia visiems bendromis jėgomis, į tuos paminėjimus įtraukiant kuo daugiau amerikiečių visuomenės.

Komunistai pavergtųjų veiklą labai seka ir džiaugiasi, jei ji susilubuoja, jei Pavergtųjų savaitės ir panašūs minėjimai nepasiseka. Nusidedame, jei duodame progos jiems dėl to džiūgaui.

GELEŽINKELIŲ PROBLEMA

Pereiną savaitę turėjo prasidėti generalinis geležinkelio streikas, bet įsikišus prezidentui unijos sutiko streiką atidėti iki liepos 29 dienos. Tuo tarpu bus bandoma darbininkus su geležinkelio kompanijomis sutaukyti.

Bet nemanoma, kad darbininkai nusileis. Ginčas eina jau per du metus. Kompanijos nori atleisti 40,000 buvusių pečkurių, kurie dabar, panaikinus anglimis kurenamus garvežius, pasidarė neberekalingi. Aukščiausiasis Teismas pripažino, kad jos turi teisę juos atleisti. Bet unijos teismo sprendimo nepriima ir grumoją streiku, jeigu buvusieji pečkuriai būtų atleisti.

Prezidentas nenori imtis prieš unijas jokių priemonių, todėl paveda šią problemą spręsti kongresui.

Dabar visi laukia liepos 29 dienos — sustos geležinkeliai, ar ne?

GULĖJIMO STREIKAS

Pereiną savaitę New Yorko negrai surengė „gulėjimo streiką.“ Visų pirma, ties majoro ir gubernatoriaus ofisais sustojo „civilinių teisų piketai“. Kai nusibodo stovėti, jie sugulė viens prie kito, kad žmonės negalėtų praeiti. Bet gubernatoriaus ir majoro nebuvo namie. Policija keletą demonstrantų areštavo dėl tvarkos laužymo.

Amerikos Draugai Traukiasi Iš Kubos Fronto

MEKSIKA, ISPANIJA IR KANADA PALAIKO
SU KASTRU SUSISIEKIMĄ

Anglija irgi nenorom Jungtinėms
Valstijoms talkininkauja

Plinta Vidurių Liga Nuo Kiaušinių

Jau prieš porą mėnesių Massachusetts valstijoje pasirodė keista vidurių liga, kurios vietos daktarai negalėjo išaiškinti. Dabar JAV viešosios sveikatos žinyba praneša, kad nuo pirmos kovo dienos 25-kiuose valsti-

jose buvo jau 775 tokie sirgimai. Šešiolika ligonių jau mirė. Liga užkrečiama. Amerikos daktarai ją vadina: „salmonella derby“. Jos simptomai pasirodo už 24 valandų pavalgus kiaušinių, paukštienos, kiaulienos arba procesuotų mėsinių produktų. Bet atrodo, kad daugiausia kalti kiaušiniai, nes sveikatos žinyba įsakmiai įspėja nevertoti sudužusių arba nesuvalgiusių kiaušinių.

Ar Negrai Galėtų Nuversti Valdžią?

Kongrese pereiną savaitę buvo kalbama apie įstatymo sumanymą, kuriuo būtų negrams užtikrinta daugiau galimybių gauti darbo ir tuo būdu sumažinti jų demonstracijas. Bet demokratų kongresmanas Dorn iš S. Carolinos patarė palaukti, kol negrų bruzdėjimas nusiramins, nes jeigu jiems parodys nusilenkimo, tai riaušės galės prieiti iki valdžios nuvertimo.

Nutarta šiuo klausimu pasitarti su pietinių valstijų gubernatoriais.

SUSIZIEDAVĖ

JAV viceprezidento Lyndon Johnson duktė Lynda Bird ir jos sužadėtinis Ens. Bernard Rosenbach.

Kubos frontas pradeda kriksti. Pasirodo, kad Pietų Amerikos ispanų respublikos, kaip Meksika, Čilė ir portugalų Brazilija, griežtai priešingos bet kokiai akcijai prieš Kubą, kur Sovietų Rusija stato sau tvirtoves prieš Ameriką.

Pasitraukė iš Kubos fronto ir Peruvija. Pereiną savaitę ji pasisakė norinti būti neutrali.

Argentinoje šiomis dienomis buvo rinkimai. Išrinktas naujas prezidentas Arturo Illia prižadėjo laikytis atskiros politikos Kubos atžvilgiu. Jeigu jo politika bus atskira, tai reiškia, kad jis nesidės prie tų, kurie norėtų Kubą izoliuoti.

Taigi Pietų Amerikos respublikos, iš kurių mūsų vyriausybė stengėsi sudaryti prieš Kubą vieningą frontą ir Kastro salą izoliuoti, viena po kitos pradeda iš to fronto trauktis.

Washingtonas turi nesmagumų ir su kitais, savo neva draugais, iš kurių reikėtų tikėtis pagalbos prieš Kastrą. Sako, kad Meksika, Ispanija ir Kanada vis dar palaiko su Kastru susisiekimą lektuvais.

Anglija lyg ir padeda Jungtinėms Valstijoms, bet nenoroms.

ANGLIJOS KUNIGAI ISBRAUKĖ PRAGARĄ

Iš Londono pranešama, kad anglų bažnyčios komisija, kuri buvo paskirta senajai maldaknygei perrašyti, jau užbaigė savo darbą. Perrašydama psalmyną, ji taip ji suredagavo, kad apie pragarą jame jau nėra nė žodžio. Toj vietoj, kur seniau buvo pasakyta, kad nusidėjėliai bus sumesti į pragarą, dabar sakoma, kad nusidėjėliai bus užkasti į žemę. Kitur pragaras pakeistas į duobę, kas reiškia kapą. Komisija dirbo pakerius metus, kol susitarė išbraukti iš psalmyno žodį „pragaras“.

Naują psalmyną turės dar užgirti britų parlamentas, nes anglų bažnyčia popiežiaus nepripažįsta, todėl tokiomis klausimais galutinį žodį tarią tautos atstovybė — parlamentas.

ARGENTINOS ŪPĖJE SPROGO LAIVAS

Iš Buenos Aires pranešama, kad La Platos ūpėje sprogo laivas, kuris vežė 420 žmonių. Nemažiau kaip 34 keleiviai žuvo.

Ką duos demonstracijos?

Bostono Common sode anądien buvo negrų demonstracija. Netoli nuo demonstrantų sėdėjo ant suolo senas negras ir laikė plakatą su užrašu: **Ką tos demonstracijos duos?**

Kai pasibaigė prakalbos, prasidėjo pinigų rinkliava. Tas senelis atsisėjo ir nuėjo sau. Niekas jo klausimo nesvarstė ir niekas neatsakė.

Ir koks galėtų būti atsakymas?

Bostoniško "Heraldo" korespondentas po to visko parašė: Bėda negrams, kad, reikalaujanti sau platesnių teisių, jie negali sugalvoti kitokio būdo, kaip tik demonstracijos ir protestai. Jiems būtų didžiausia tragedija, jeigu visuomenė staugiai jiems pritartų ir paklaustų: pasakykite, ko jums reikia, o bus padaryta. Ironija būtų tokia, kad jie nežinotų, ko jiems reikia, ir nežinotų dargi, ko jie nori.

Panašią nuomonę išreiškė ir Larry Palmer, šiaurės negrų organizacijos narys. Esą, "Mūsų sąjūdis panašus į tą žmogų, kuris apsirėngia ir pasipuošia eiti, bet nežino, kur eiti... Viskas, ką aš šiame sąjūdy matau, tai tik netvarka. Po visų protestų ir triukšmingų demonstracijų prasidės tikra suirutė".

Bet negrų demonstracijas labai mėgsta komunistai. Jie kalba apie jų "kovingumą" su didžiausiu pasigėrėjimu.

"Laisvė" (Nr. 53) pirmutiniame savo puslapy džiaugiasi, kad buvo "entuziastiškas ir kovingas negrų suvažiavimas". Ir tuoj deda kitą jai malonią žinią, kad "negrai smarkiai kritikavo Kennedį ir visą jo vyriausybę". O antrame puslapy redakcija grumojasi, kad ir "Hollywoodas nebūsiąs pamirštas". Negrai tuoj paimsią nagan filmų pramonę, kad judamuose paveiksluose negana esą juodų artistų.

Atrodo, kad visas šitas triukšmas ir yra komunistų kurstomas.

Daug yra tiesos minėtojo korespondento pasakyme, kad patys negrai nežino, ko jie nori. Stai kad ir toks faktas. Per paskutinį karą juodžiai Amerikoje protestavo, kad būsią karo lauke sudaromi vieni negrų daliniai ir siunčiami, kur didžiausias pavojus. Bet kai dabar viena bendrovė susuko to karo filmą, parodydama, kaip invazijos metu Vokietijon leidosi Amerikos parašutinkai, tai negrai pakėlė protestą, kodėl tarp parašutinkų nematyti "juodųjų didvyrių". Firma atsakė, jog karo rekordai neparodo, kad tame oro žygyje juodveidžiai būtų dalyvavę. Vadinasi, protestas nepagrįstas.

Kad jie nežino, ko reikalauja, tai parodo ir jų iškeltas triukšmingas protestas ir dėl Bostono mokyklų "segregacijos". Kai mokyklų valdyba parodė, kad čia nėra jokios segregacijos, tai jie pradėjo sakyti, kad mokyklų vadovėliai esą "netikę".

Todėl inteligentiškesnieji negrai jau pradeda kelti balsą prieš tokius protestus ir demonstracijas. Studentas Meredith, kuris lanko Mississippi universitetą, viešai pareiškė, kad negrų sąjūdžiui vadovauja "žemo lygio" tipai, kurie iš keliųjų nusiųs gauna sau dvasinio

pasitenkinimo ir pelno (renka aukas). Pasmerkė tą triukšmą ir kitas negras studentas, kuris anądien buvo įvestas į Alabamos universitetą.

Negrai turėtų rūpintis ne mokyklų vadovėliais ir Hollywoodo filmais, bet reikalausti, kad pirmiausia būtų panaikinta darbo unijose segregacija. Darbo unijos jų neįsileidžia. O nebūdami unijistais, jie negali gauti fabrikuose darbo. Bet negrų vadukai apie tai nekalba. Jie kalba tik apie demonstracijas. Dabar jie organizuoja žygį net į Washingtoną. Visas pasaulis turi matyti, kad Amerikoje kyla "revoliucija".

Tai komunistų taktika.

SUKČIŲ PILNAS PASAULIS

D-ras George M. Fister, Amerikos Gydytojų Draugijos pirmininkas, išpėja visuomenę, kad nepirkty ir nevartotų vaistų, kurie skelbiami laikraščiuose ir magazinuose labai "moksliškai" pavadinimais — nuo visokių ligų.

Daugumoje tie vaistai yra beverčiai, o kartais net ir kenksmingi. Bet sukčiai kasmet surenka už juos milijonus dolerių. Jo žiniomis, pernai Amerikos žmonės už vaistus priemonės sveikatai taisyti sumokėjo \$700,000,000.

Ko tie vaistai verti, dr. Fister nurodo šitokią pavyzdį. Valdžia nutarė areštuoti vieną šarlataną, kuris skelbė ir pardavinėjo "slaptą vaistą" inkstų akmenėliams tirpinti. Kai tokių akmenėlių inkstuose atsiranda, žmogų kankina dideli skausmai. Ir tas sukčius susirinko didelių pinigų, tuos "vaistus" pardavinėdamas. Kai valdžia pradėjo jo ieškoti, pasirodė, kad jis guli ligoninėje, kur jam buvo ką tik padaryta inkstų operacija akmenėliams pašalinti.

Tokie šundaktariški vaistai beveik visada skelbiami, kad tai esą "vėliausiasis mokslo išradimas", kad jie veikia "magiškai", "stebuklingai" ir tt.

Dažnai tenka matyti panašių skelbimų ir lietuvių laikraščiuose. Skelbiami ir laškai nuo buvusių nevaldonių, kuriais dėkojama už tuos "stebuklingus vaistus", ir patariama kitiems juos vartoti.

Jeį kas pavartojęs tokių vaistų pasveiksta, tai jis būtų ir be jų pasveikęs. Nereikia tikėti šarlatanams skelbimams. Jie išgydo tik tai, dėl ko jie išgydomi.

PRAYERE ANGLIJAI DURIS

Bendros rinkos valstybių ministerių taryba pereiť savaitę nutarė turėti su Anglija kas tris mėnesius pasitarimus Europos ūkio ir politikos klausimais. Tuo būdu buvo pravertos Anglijai durys eventualiai įsijungti į Europos Prekybos Bendruomenę. Pirmą tam priešinosi Prancūzijos prezidentas de Gaulle.

Zemė drebėjo

Pereitą savaitę Peru respublikoj, Pietų Amerikoje, smarkiai drebėjo žemė.

Tai J. Kuzminskio grafikos darbas, vaizdą jojas vieną mūsų gražiojo Vilniaus kampeį.

— A P Ž V A L G A —

NENORIMA GRAŽINTI LIETUVOJE VISĄ JOS PRAEITĮ

Jaunųjų lietuvių intelektualų ir studentų Amerikoje leidžiamas žurnalas "Metmenys" neseniai kreipėsi į savo skaitytojus su prašymu, kad pasisakytų, kas jiems nepatiko nepriklausomoje Lietuvoje. Girdi: keliamė šį klausimą, kad ir Lietuvoje pasilikusiems būtų aišku, jog tremtyje gyvendami nekovojamė už gražinimą visko, kas Lietuvoje yra buvę ir kaip yra buvę. Bet siekiame tokios laisvės, kad Lietuvoje būtų geriau, negu bet kada yra buvę. Ir todėl norime praeities klaidas kritiškai peržiūrėti.

Į tą anketa atsiliepė keltas jaunų intelektualų. Štai kai kurie jų pasisakymai:

"Nesmagu darosi, kai svetim-tautis, siek tiek domėjis anometo Europos politika, tau primena, kad ir Lietuva vienu metu buvo pasidavusi diktatūrai manijai ir turėjo savo diktatorių..."

"...Krašte augo oportunistas ir nepaprastai spartus 'ponejimas'. Pamišti buvo demokratiškumo principai, kuriais mūsų valstybė kūrėsi, augo kar-

jerizmas, troškimas bet kuriais būdais kuo greičiau praturtėti, kitą išnaudoti, augo šovinizmas, netolerantingumas."

Vienam ir šiandien baugu darosi, prisiminus smurtininkų įvykintą 1926 metų gruodžio 17 nakties "žygį". Esą:

"Ir dabar nesitveriu, prisimindamas 1926 m. gruodžio 17 d. perversmą ir jo motyvus. Asmeninės ambicijos, grupinių interesų ir partinio egoizmo padiktavęs "žygis" buvo brutalus tautos sunkiai iškovotų teisių į suverenumą sunikojimas. Perversmo sukurtas vadistinis režimas demoralizavo tautą ir atėmė iš jos galimybę laisvai ir savarankiškai trpti."

"Ko siekė smurtininkai? Išvaikė ne seimą, bet tautos valią. Pažeidė ne demokratinę kairę, bet patį Nepriklausomybės Akta, Konstituciją, Demokratiškus diskursus laisvę. Teisę rūpintis valstybe."

"Po gruodžio 17-sios netruko sukilti Vilniaus krašto lietuvių vienybė ir susiklausymas. Kieno naudai? Ejo lūžis per visus užsienio lietuvių. O tėvynėje? Tauragės sukilimas. Volde-marininkų bandymas sukilti prieš tautininkus. Spaustuvių

sprogdinimai. Suvalkiečių artųjų maistas... Po gruodžio 17-sios kilo reikalas keliems tūkstantams tautiečių pastogės, duonos, o visų pirma laisvės ieškoti svetur, net priešiškos Lenkijos okupuotame krašte."

"Vadinamieji 'saugumo' organai (žvalgyba) išaugo į baisią įstaigą, kuri demoralizavo visą tautą. Pats principas nepasitiki piliečiais sudarė kiekvienam doram lietuviui nesaugumo pajautimą, įeisdamo nuoširdžius patriotus. Geros algos šnipams privėdė prie tokio reiškinio, kurį geriausiai iliustruoja tikras gyvenimo pavyzdys. Ūkininko sūnus, baigęs keturklasę mokyklą, sako: 'Eisiu į kunigus arba į saugumą (žvalgybą). Ir čia ir čia dirbti nereikia, o gyvenimas geras, žmonės gerbia ir bijo...'"

"Tokie patriotai, kaip Steponas Kairys, Vincas Krėvė, Balys Sruoga ir kt. buvo apstatyti šnipais — šnipais, kurie buvo apmokami ir kurie čia pat apsiukę nuėjo tarnauti Hitleriui ir Stalinui... savo žmones į pražūti veddami."

"Gėdingiausiu faktu laikau keturių suvalkiečių streiko dalyvių nubaudimą mirties bausme. Sava valdžia gerokai susikompromitavo, leisdama pirmam valstybės prezidentui susitepti savo žmonių kraują, paradant, kad ir sava valdžia sa-viems žmonėms gali būti žiauri ir neteisinga."

Kitas "Metmenų" žurnalo skaitytojas mano, kad —

"Nykiausias nepriklausomos Lietuvos gyvenimo įvykis buvo nesipriešinimas Sov. Sąjungos agresijai 1939-1940 m. Iš esmės tai buvo nepriklausomybės išdavimas."

"Nesipriešinimas raudonajai okupacijai (1) susilpnino lietuvių tautos prestižą kitų tautų akyse, (2) davė Kremlui patogų argumentą, kad lietuvių tauta išskėstomis rankomis sutiko "išvadotojus" ir (3) pažeidė jauniosios kartos patriotinių jausmų ir heroizmo auklėjimą."

Aišku, kad jauni šviesuoliai, kurie šitaip apie Lietuvos praeitį rašo, jau nenorėtų tos praeities savo tėvynėje gražinti. Mes manome, kad nenorės tos praeities matyti ir patys Lietuvos žmonės, kai ateis proga jiems iš naujo nepriklausomą gyvenimą kurti.

AUSTRALIJOS LIETUVIAI APSNŪDO

Australijos Lietuvių Bendruomenės laikraštis "Mūsų Pastogė", kurią cituoja "Nepriklausoma Lietuva", skundžiasi, kad tenai pradedo reikštis lietuvių apsnūdimas. Esą:

"pasiekėme ribą, kad toliau

Šokių Šventė-Mūsų Garbė

Visus metus ruoštoji II-ji JAV ir Kanados Lietuvių tautinių šokių šventė liepos 7 d. įvyko Chicagoje. Šiai nepaprastai lietuvių tautinio susipratimo demonstracijai tautiečiai ruošėsi ne tik Chicagoje, bet ir kitose krašto vietovėse gyvenantieji.

Jau liepos 4—6 dd. šventės proga rinkosi į Chicago iš Kanados ir tolimesnių JAV vietovių. Liepos 7 d. pasitaikė puikus, palankus šventės oras, kuris žmonių nuotakas dar pagerino ir gausūs tautiečių būriai tuoj po pietų grupavosi prie Amphiteatro jėgimų.

Prieš skelbtąją šventės pradžią (2:30 val. po pietų) jau beveik visos publikai skirtos vietos buvo užimtos. Šventės šokėjai gretimose Amphiteatro patalpose grupėmis dar pakartotinai praktikavo, kad tik geriau pasirodytų susirinkusiai pusa-tunto tūkstančio žiūrovų auditorijai.

Šventės patalpa buvo papuošta tautinėmis spalvomis. Orchestro estrada buvo papuošta dail. Algirdo Trinkūno pieštais lietuviškais audinių raštais ir Lietuvos Vy-timi. Taipgi buvo iškelti JAV, Lietuvos ir Kanados skydai, vaizduoją šių kraštų

nėr kur žengti, nėra ko ieškoti. Šitą sustingimą dar labiau paryskina ir tai, kad pradėjome žvelgti ne pirmyn, bet atgal: tai liudija kaip iš gausybės rago pasipylę sukaktuviniai minėjimai, jubiliejai, penkmečiai ar dešimtmečio šventės. Visa tai yra senatvės arba išsisėmimo ženklai... mūsų gyvenimas nesi-veržia sriautu. Jis primena išsekusias upes, kur matosi gilios vagos, bet neliko veržlios srovės, kuri sukty malūnus ir plukdytų laivus."

Tai liūdnas reiškinys. Pas mus, Jungtinėse Valstijose, nėra taip bloga. Nors sukaktuviniai minėjimai mėgstami ir čia, bet tuo pačiu laiku turime stiprių organizacijų, gausią spaudą, ruošiami suvažiavimai, ir kultūrinis darbas eina gyvai. Tik šiomis dienomis Chicagoje įvyko šokių šventė, kur dalyvavo apie 8,000 Kanados ir Amerikos lietuvių.

Mes čia kovojame už nepriklausomos Lietuvos atkūrimą ir tikimės, kad tai įvyks dar mums gyvenant.

SUNKU ATRASTI

Sunku žmogui atrasti nuo to, į ką jis įpratęs, jaunus būdams. Taip yra ir su mūsų tautininkų sąjunga. Jų organe "Dirvoj" V. Rastenis atranda, kad toj sąjungoj nėra koordinacijos, nėra struktūros graučių ir nėra darbo tvarkos. Tai pusėtinis spragos. Ir jis klausia, kodėl taip yra. Sako:

"Argi ne todėl, kad šią organizaciją norima dirbtinai laikyti ant tų pamatų, kurių čia (Amerikoje) nėra?"

"Argi ne todėl, kad tas ar kitas vis dar negali suprasti bei pripažinti, jog kas buvo tinkama 1943 metais Kaune, gali nebėti 1963-čiais metais New Yorke?"

Trumpai ir aiškiai. Smetoniškos diktatūros raugas Amerikoje netinka. Ponas Rastenis turėtų žengti dar žingsnį toliau ir pripažinti, kad ir visai tautininkų sąjungai Amerikoje nėra dirvos. Bet jiems sunku užmiršti Smetonos "erą".

vėliavų spalvas.

Apie 3 val., muzikui Jonui Zdaniui diriguojant simfoninį orkestrą ir jam užgrojus specialų komp. Vlodo Jakubėno sukurta šventei marsą „Šokėjų eiseną“, aikštėn pradėjo žygiuoti tautiniai rūbais pasipuošiusios šokėjų gretos, priekyje įnešdamos JAV, Lietuvos ir Kanados vėliavas. Žygiuojančias šokėjų grupes publiškai pristatė šventės programos vadovas Liudas Sargys. Šventėje dalyvavo Bostono, Los Angeles, New Britain, Hartford, Waterbury, New Haven, Montreal, New York, Philadelphia, Baltimore, Rochester, Toronto, Hamilton, Cleveland, Detroit, Grand Rapids, Urbana, Racine, Kenosha, Waukegan, Cicero ir Chicago grupės su bendru 500 suaugusių šokėjų skaičiumi.

Po jų įžygiavo ir jaunučių moksleivių 9 šokėjų grupės su bendru 450 šokėjų skaičiumi. Šokėjams užėjus vietas, buvo pradėta šventė malda, orkestrui sugrojančiam „Marija, Marija“. Po jos sekė JAV, Kanados ir Lietuvos himnai. Šventę atidarė trumpu, reikšmingu žodžiu jos vyr. vadovas inž. Bronius Nainys. Po jo trumpą, bet reikšmingą kalbą pasakė šventės dalyviams ir šokėjams Lietuvos atstovas J. Kajeckas, Pasaulio Liet. Bendr. pirm. J. Sungaila ir Chicago miesto majoro R. J. Daley specialus atstovas pulk. Jack Reilly. Sveikini-mo kalboms pasibaigus, buvo pakviesta programos pranešėja Rita Lee Kilmonytė, kuri kaip jau visiems gerai žinoma filmų, televizijos aktorė sumanią ir įmantriai prisistatė šventės dalyviams. Visi ją pasitikio su gausiais plojimais ir gerėjosi jos pranešimais, kuriuos ji puikiai atliko ne tik anglų, bet ir lietuvių gryna kalba. Visi šventės dalyviai ją gerėjosi ir džiaugėsi, kad ji atsilankė šion nepapraston lietuvių šventen ir sutiko būti jos pranešėja. Mūsų Rūtelė buvo tikrai didelė šios šventės patrauka.

Pirmoje šventės dalyje šokėjai pašoko Kalvelį, Kubilą, Audejėlę, Rugučius, Blezdinginį jonkelį, Vėdarą, Mikitą, Blezdingėlę ir Malūną. Šokėjai šiuos šokius pašoko tikrai gerai, ritmingai ir įsijautusiai. Šventės dalyviai už tai juos vis lydėjo gausiomis ovacijomis, plojimais. Tikrai tas mūsų mielas, brangus rinktinis jaunimas paaukojo daug savo laisvalaikio valandų iki taip darniai pasirengę sušokti mūsų širdžiai artimus šiuos tautinius šokius. Daug energijos, laiko pašventė ir tų grupių vadovai iki savo grupės priruošė. Garbė jums visiems. Aš dar ir šiandien ploju...

Po šių šokių buvo paskelbta 20 minučių pertrauka. (Pabaiga sekantį kartą).

J. J-tis

PABEGO KOMUNISTŲ KARO LAKŪNAS

Pereitą savaitę iš komunistų Lenkijos pabėgo karo aviacijos lakūnas, majoras Ričardas Obacz. Jisai susodino į orlaivį savo žmoną, du vaikus ir leidosi 110 mylių į vakarų Berlyną. Čia jis nusileido amerikiečių aeroporte.

SUĖMĖ 283 ASMENIS

Baltųjų ir negrų demonstrantai pasilinksminimo parke Baltimorėj sėdi aplink policijos automobilį ir stebi, kaip policija kitus suima ir sodina į mašiną. Viso labo buvo suimta 283 asmenys, jų tarpe episkopų bažnyčios vyskupas ir Yale universiteto kapelionas. Jie demonstravo, reikalaudami negrams lygių teisių — panaikinti segregaciją.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RAŠO,
TAS DUONOS NEPRASO.

Drg. Jonas Januškis

Jau ne tik Keleivio skaitytojai žino, kad Bostone liepos 1 d. staiga mirė Jonas Januškis. Keleivys jis išbuvo lygiai 18 metų (nuo 1945 m. liepos 1 d. iki 1963 m. liepos 1 d.). Per tą laiką tik keli mėnesiai tebuvo, kada jis dėl ligos negalėjo su plačia Keleivio šeima savo mintimis dalintis. O visą kitą laiką jo minčių pilnas buvo Keleivis. Todėl Keleivio šeima jį jau gerai pažino. Bet draugas Jonas Keleiviui ir visam lietuvių socialistiniam sąjungininkui buvo tiek svarbus asmuo, kad mums būtina kiek daugiau apie jį žinoti.

Tuo sumetimu ir aš čia noriu trumpai jo gyvenimo svarbiausius momentus suminėti, tikėdamasis, kad geriau žinantieji juos labiau išryškins.

keturklasėje mokykloje, vėliau Šiaulių gimnazijoje. Ten jis jau buvo prie pabaigos, kai buvo mestas šūkis: Vyrai prie ginklo—ką tik atstatytos Lietuvos gintai. Jonas buvo vienas to nedidelio Šiaulių gimnazistų būrelis, kuris, tą šūkį išgirdęs, metė mokyklos suolą ir stojo karių eilėse, kovojo lenkų ir rusų frontuose.

Grįžęs į Šiaulius, 1921 m. baigė gimnaziją ir, gavęs Šiaulių srities vartotojų kooperatyvų sąjungos stipendiją, išvyko į Leipcego universitetą, kur 1925 m. baigė ekonominius mokslus.

Grįžęs stojo į darbą stipendiją davusio sąjungoje. 1926 m. buvo išrinktas į seimą, o jį paleidus dirbo Kooperatyvų sąjungoje, bet neil-

gyventi nuolat policijos priežiūroje, izoliuotam nuo bet kurios politinės veiklos. Nuosirdžiam patriotui, kariui-savanoriui taip apsispręsti nebuvo lengva.

Jonas pirma gyveno Latvijoje, vėliau Lenkijoje, Vokietijoje, o Hitleriui čia įsigalėjus,—Prancūzijoje, visur aktingai dalyvaudamas lietuvių emigrantų veikloje ir saugodamas ją nuo įvairių klystkelių. 1941 m. gale jis atvyko į JAV.

Čia porą metų redagavo Naująją Gadynę, leistą New Yorke, o nuo 1945 m. liepos 1 d. buvo pakviestas Keleivio redaguoti, kurį Margareta ir Stasys Michelsonai perleido Liet. Socialdemokratų S-gai. Šitose pareigose jis išbuvo iki 1953 m. kovo mėn., kada jį ištiko antrasis širdies smūgis (pirmasis ištiko 1952 m. gruodžio mėn., bet jį ir daktaras palaikė paprastu apalpinimu ir todėl nevertu dėmesio). Po to atsigavęs Jonas vėl grįžo į darbą, bet gegužės mėn. ištiko trečias, dar sunkesnis smūgis, kurį jis vis dėlto įveikė, būsimos žmonos Liolios pasiaukojamai slaugomas, ir, pas brolių Juozą gerai pailsėjęs, stojo į senąjį redaktoriaus darbą, o nuo lapkričio 1 d. St. Michelsonui išėjus į pensiją, Jonas užėmė jo eitas Keleivio įstaigos vedėjo pareigas ir pasiėmė redaguoti pirmąjį ir antrąjį puslapį.

Jonas buvo ligonis, o dirbo už kelis. Jis neskaiciavo sau darbo valandų, o regėjo tik darbo kiekį ir jo būtinumą, nes visa jo veikla buvo skirta kitiems, skaitančiajai visuomenei, kurios mintį jis formavo. Ir taip per ištisus 10 metų, per kuriuos ir man teko kartu su juo dirbti. Jis buvo ta asis, apie kurią sukosi visos Keleivio įstaigos darbas, jis buvo visur reikalingas ir visada pasiekiamas.

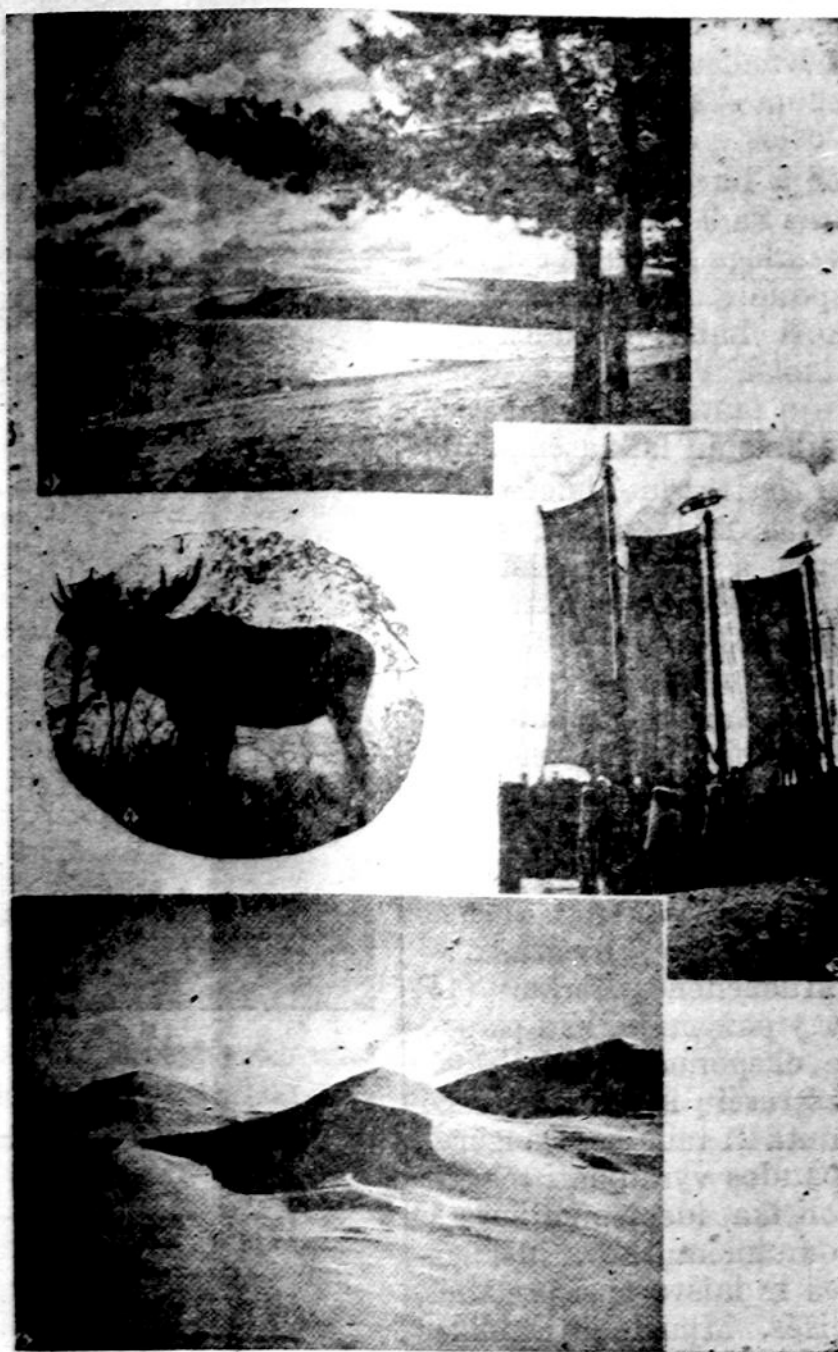
Drg. Jonas Januškis buvo vienas žymiausių mūsų žurnalistų. Tokių kaip jis mes iš viso mažai turime. Jis pasižymėjo visomis savybėmis, kurios geram laikraštininkui yra reikalingos. Mūsų pažangiosios spaudos srityje jis yra išvarejęs tokią vagą, kokią tėra išvėręs tik vienas antras dar senesnės kartos žurnalistas. "Jonas Januškis—žurnalistas" būtų plati ir įdomi tema, kurią vėliau būtina reikėtų išnagrinėti.

Drg. Jonas dar studijudamas rašė socialdemokratų jaunimo leidžiamoj Žiezirboj, Socialdemokrate, bei Profesinėse Žiniuose, o vėliau redagavo Darbininkų Balsą, Naująją Gadynę (Kaune), Berlyne ir Paryžiuje emigrantų leistą Kovą, atvykęs į JAV, kaip jau minėta, redagavo Naująją Gadynę ir Keleivį.

TURIME LIETUVOS
ISTORIJĄ

Dar turime dr. V. Sruogienės Lietuvos istorijos kelis egzempliorius. Tai d. lžiausia ir visiems suprantamai parašyta knyga, 947 psl., su trimis žemėlapiais ir daug paveikslų. Kaina 12 dolerių.

GRAŽIOJI NERINGA

Sunku surasti kitą vietą, kur mažame plote būtų sukaupia tiek gamtos grožio, kaip Lietuvos Neringoje. Čia ir didžiuliai kalnai pustomojo smėlio, čia ir plačiaragių briedžių buveinė, čia ir kvepiantys pušynai, čia ir vanduo iš abiejų pusių.

J. Janušio mirties atgarsiai

Jau beveik visa lietuvių bendro bendrame darbe, spauda trumpiau ar plačiau paminėjo Jono Janušio mirtį. Ypač daug vietos pasiskyrė Naujienos.

"Liūdna. Jono Janušio mirtis reiškia skaudų nuostolį jo artimiesiems, bendradarbiams, Socialdemokratų sąjungai, "Keleiviui" ir visai pažangiajai Amerikos lietuvių visuomenei", rašė Naujienų vyr. redaktorius dr. P. Grigaitis.

Keleivio redakcija jau gavo daug laišku, kuriuose reiškiamas užuojauta dėl Jono Janušio mirties.

Buvęs ilgametis Lietuvos socialdemokratų vadovas prof. Steponas Kairys rašo:

"Mane pritrėkė žiauri netikėta žinia apie mįelę Jono mirtį. Netekome brangaus idėjos draugo, ilgų me-

visokiems "perekulščikam", komunistam.

Jonas seniau buvo aktingas ir įvairiose organizacijose, bet liga jo sparnus sukaustė, ir per paskutinįjį dešimtmetį jis visuomenėje tik savo kandžia, aštria plunksna besipasirodėdavo.

Jo paskutinis žingsnis į viešumą buvo dalyvavimas socialdemokratų suvažiavime birželio 1 d. New Yorke. Ten jis gerai pirmininkavo ir suvažiavimą baigė visus ragindamas nenuleisti rankų ir kovoti dėl tų gražių idėjų, kurioms daugelis ten susirinkusių yra paaukoję savo gyvenimo ilgus dešimtmečius.

Niekam tada į galvą neatėjo, kad lygiai po mėnesio drg. Jono nebeteiksime.

J. Vanagas

grota "Dangaus mėlynė", "Kleivelis", "Kaip paukšteli užskridai" ir "Laidotuvių giesmė".

"Taip gerai Joną pažinojau, todėl jaučiu pareigą supažindinti Pittsburgho lietuvių su ta nuosirdžia ir didele asmenybe, kuri mokėjo tyliai daug dirbti".

L. Enciklopedijos redaktorius Pranas Čepėnas rašo: "Is tikrųjų labai esate nuskrastiai likimo: netekote gero žmogaus, gero lietuvių, išant naująjį adresą neuždėdė idėjai atsidadusio miršti parašyti ir senąjį.

darbininko."

Jautriai parašyti laiskai gauti iš velionio kaimynės ir bičiulės prof. dr. Vandos Sruogienės, dr. Domo Jasaičio, ALSS centro komiteto pirm. Jono Pakalkos, Vlodo Barčiausko ir kt.

ADMINISTRACIJOS
PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo mielųjų skaitytojų, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą neuždėdė idėjai atsidadusio miršti parašyti ir senąjį.

Su brangaus idėjos draugo

JONO JANUSKIO

mirtimi ne tik aš netekau ištikimo draugo, bet ir visi jo bendraminčiai neteko nuosirdžiausio ir drąsausio bendros kovos priešakinių eilių dalyvio.

Aš liūdžiu kartu su jo gyvenimo paskutiniojo dešimtmečio geriausią palydovą—jo žmona Liolia, visais jo idėjos draugais ir bičiuliais ir reiškiu jiems visiems giliausią užuojautą

Steponas Kairys

Trečiadienio, liepos 3 d., "Naujienos", pasiekusios Torontą—Canadą, pranešė labai liūdną žinią, kad liepos pirmą dieną mirė "Keleivio" administratorius

JONAS JANUSKIS.

Lietuviai Socialdemokratams neteko darbštaus, pareigingo socialisto, o lietuvių visuomenę gero lietuvių. Kanadiečių draugų ir savo vardu reiškiu gilią užuojautą velionio žmonai, "Keleivio" štabui, Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungai ir Amerikos Lietuvių Darbininkų Draugijai.

Jonas Novogrodskas,

Kanados Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos
Centro Komiteto Pirmininkas

Mano mielam nuosirdžiam kaimynui-viekišniškiui

JONUI JANUSKIUI

mirus, jo žmonai, broliams, kitiems giminėms, jo draugams ir bičiuliams reiškiu gilią užuojautą

Povilas P. Dargis

Mūsų mielam draugui

JONUI JANUSKIUI

mirus, jo žmonai, broliams ir kitiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą —

Vincas Anesta, Milda Anestaitė, Povilas Brazaitis, Jonas Bimšas, Petras ir Ursulė Čepai, Vytautas Jackūnas, Napoleonas ir Stella Januškos, Stasys ir Margareta Michelsonai, Pranas Ramanauskas, Alma Ramanauskaitė, Marė Strazdienė, Antanas ir Paulina Valeikos, Juozas ir Juzė Vinciūnai, Kazimieras ir Antosė Zabičiai.

Mirus

JONUI JANUSKIUI,

reiškiame gilią užuojautą jo žmonai, broliams ir giminėms

Marija ir Pranas Šveikauskai, W. Roxbury, Mass. Leopoldas Arvydas Šveikauskas, N. Haven, Conn. Gediminas Eugenijus Šveikauskas, New York.

Keleivio įstaigos vedėjui

JONUI JANUSKIUI

mirus, jo žmonai ir kitiems giminėms reiškiame gilią užuojautą

Adolph J. Namaksy ir Kathryn A. Namaksy

JONAS JANUSKIS

r. rasomojo stalo pasirašinėja raštus.

Drg. Jonas gimė 1900 m. vasario 9 d. Čekų km., Vieksnių vls. Jo tėvai Juozas ir Ursulė Beržanskaitė buvo stambūs ūkininkai. Šeima buvo didelė: 6 sūnūs ir 5 dukterys. Jonas buvo patys jauniausias. Dabar iš tos didelės šeimos gyvų bėra du Jono broliai — Liudvikas ir Juozas, abu JAV, ir už Joną nedaug vyresnė sesuo Lietuvioj, o kita mirusi ištremta Sibire. Sibire kentėjo ir jo artimųjų šeimos. Visi kiti mirė Lietuvoje.

Jonas mokėsi Vieksnių

gai.

1927 m. rugsėjo mėn. buvo suimtas, po kurio laiko ištremtas į Varnių koncentracijos stovyklą. Kitų metų vasario mėn. paleistas ir dukterys. Jonas buvo patys jauniausias. Dabar iš tos didelės šeimos gyvų bėra du Jono broliai — Liudvikas ir Juozas, abu JAV, ir už Joną nedaug vyresnė sesuo Lietuvioj, o kita mirusi ištremta Sibire. Sibire kentėjo ir jo artimųjų šeimos. Visi kiti mirė Lietuvoje.

Jonas mokėsi Vieksnių 1927 m. rugsėjo mėn. buvo suimtas, po kurio laiko ištremtas į Varnių koncentracijos stovyklą. Kitų metų vasario mėn. paleistas ir dukterys. Jonas buvo patys jauniausias. Dabar iš tos didelės šeimos gyvų bėra du Jono broliai — Liudvikas ir Juozas, abu JAV, ir už Joną nedaug vyresnė sesuo Lietuvioj, o kita mirusi ištremta Sibire. Sibire kentėjo ir jo artimųjų šeimos. Visi kiti mirė Lietuvoje.

JO AMŽINO POILSIO VIETA

Dešinėj antroji nuo krašto stovi velionio žmona Liolia, toliau greta jos kairėj velionio brolis Juozas.

Iš pavergtos Lietuvos

Jaunimo idealas: namas, mašina ir žmona...

(E) Apie komjaunimui priklausantį Lietuvos jaunimą per Vilniaus radiją birželio 27 d. kalbėdamas Kauno miesto komiteto sekretorius Tvarjonavičius taip aiškino jaunimo gabenimą darbams į plėšinių žemes ir kitas tolimas Sovietijos sritis:

"Siems žygdarbiams juos giliai įkvepia ir ragina aukštas komunistinis sąmoningumas, komunistinė pažūra ir darbas..."

Taciau pareigūno nuomone, jokia paslaptis, kad dažnai pasitaiko tokių jaunuolių, kurie laikosi nuosalyje, "aukso vidurio politikos". Tokie jaunuoliai, nusiskundžiama, parankūs priešiško ideologijos pasekėjams. (Kiti jaunuoliai gerai dirba, mokosi, bet esą "visiškai su puvusios asmenybės". Kau ne vienas jaunuolių neseniai buvęs pašalintas iš komjaunimo, nes jam rūpėjusi miesioniška laimė. Tokie jaunuoliai visai bandą pateisinti jų idealą, o jis skamba maždaug šitaip: namas, mašina ir žmona. Dabar per radiją dejuota, kad asmeniško praturtėjimo idėjos ir privaciasavininkiški instinktai tai — baisi jėga.

Liaudies ūkio taryba—jaunųjų sąjunginis respublikinis organas

(E) Pavergtosios Lietuvos Aukšč. Tarybos Prezidiumo įsakais Lietuvos liaudies ūkio taryba ir Valst. plano komisija pertvarkytos iš respublikinių į sąjunginius respublikinius organus. Labiau Maskvai pajungiamos ir kitos įstaigos — tais pačiais įsakais Min. Tarybos Valst. statybos ir architektūros reikalų komitetas pertvarkytas iš respublikinio į sąjunginį respublikinį organą — ateityje jis bus vadinas Min. Tarybos Valstybinis statybos komitetas.

Nori ryškinti "dievdirbių" kūrybos socialines šaknis

(E) V. Rudaitis "Pergalėje" (6 nr.) kalbėdamas apie liaudies medinę skulptūrą pastebėjo, kad jos pagrindinė dalis krinta religinei tematikai. Štai, jis primena, nebe pirmi metai ruošiami "Liaudies meno" tomai, apimantieji "dievdirbių" kūrybinį palikimą. Esą, "rūpinotėjai", "šventieji Jurgiai", "Motinos supulingosios", "Dzidioriai artojai" — tai didelis, labai savitas liaudies meno turtas. Radaičio nuomone, tas realistinis menas buvęs įvairiai panaudojamas tiek religiniams, tiek ir buržuazinių nacionalistų. Dabar tuos liaudies turtus Radaitis ragina grąžinti tikrai savininkui — liaudžiai, siūlo juos nuvalyti nuo dirbtinių dulkių, išryškinti idėjinį turą, jų socialines šaknis.

Aukštųjų mokyklų absolventai Lietuvoje

(E) Birželio 27 d. Kauno Politechnikos institute 691 absolventui buvo įteikti diplomai — tai buvo tryliktoji laida. Birželio 29 d. Vilniaus universitete buvo įteikti diplomai būsimiems mokytojams, gydytojams ir kitiems ūkio bei kultūros darbuotojams. Vilniaus pedagoginio instituto tą dieną diplo-

mus gavo 219 mokytojų. Birželio 30 d. Kauno medicinos institute įteikti diplomai 255 gydytojams, stomatologams ir provizoriams (12 laida). Birželio 29 d. Veterinarijos akademijoje diplomus gavo 67 specialistai, iš jų keturios merginos. Tai buvusi 22-ji akademijos laida.

Vyrų chorų sąskrydis

(E) Birželio 29-30 dd. Vilniuje, Vingio parke, įvyko pirmasis vyrų chorų respublikinis sąskrydis. Muz. J. Svedas per Vilniaus radiją pažymėjo, kad iki šiol Lietuvoje vyrų chorai nebuvo populiarūs. Sąskrydyje dalyvavo 3,000 vyrų dainininkų. Juos pasveikinusį pavergtosios Lietuvos Min. Tarybos pirm. pavad. L. Diržinskaitė pasakė grynai agitacinę kalbą apie partijos plenumą, ateizmą, ragino ugdyti internacionalizmą ir "visiškai įveikti buržuazinių pažiūrų ir pa-pročių atgyvenas". Toje šventėje Vilniuje dalyvavo ir Baltarusijos choristai ir sovietinių karių choras, tad per radiją džiugauta, kad greta lietuviškos dainos plančiai skambėjusi ir rusų bei kitų "broliškių tautų" muzika ir dainos.

Nuomavimo punktai Lietuvos kolchozininkams

(E) Vilniaus radijas aiškino apie tai, kaip būtina aptarnaujami kolchozininkai. Prieš kelerius metus sugedusius daiktus (radijo imtuvus, laikrodžius) jie turėdavę gauti į rajonų centrus, o dabar atvykstanti specialiai mašina, surenkanti, išduodanti kvitus. Jau keli metai kalbama apie namų apyvokos nuomavimo punktus — šiais metais stambesnėse kolchozinėse gyvenvietėse jų sugebėta įrengti 61. Daiktų nuomavimo punktai numatyti rajonų centruose. Kolchozininkai tokiuos nuomavimo punktuose galės išskolinti skalbimo mašinas, televizijos aparatus, net in-lus stalui padengti ir kt. Didesnėse kolchozų ir sovchozų gyvenvietėse dar steigiamos pastovios kirpyklos, siu-vyklos, batų taisymo dirbtuvės.

Minėtas Kretingos miesto įkūrimas

(E) Birželio 23 d. Kretingoje buvo surengta šventė — minėta šio miesto 700 metų įkūrimo sukaktis. Buvo dainų koncertas — žinoma, pirmiausia "šlovinta" komunistų partija, dar buvusios dainos apie tėvynę, darbą, taiką.

Moterys statybos darbuose

(E) Lietuvoje kasmet auga moterų — statybininkių skaičius. Pagal "Tiesą", statistiniais duomenimis daugiau kaip pusė dirbančių statyboje moterų — tai pagalbinės darbininkės. Taigi joms tenka sunkus, nekvaičiuotas darbas — transportuoti medžiagas, dirbti krovikais ir pan. Dabar išaiškinta, kad moterys tiek patenkintos savo sunkiais darbais, kad jų neatkalbinsi tų darbų kratyti: jos svajojančios tapti tikromis statybininkėmis. Daugelyje statybos valdybų nerodoma pastangų, kad moterims tektų mažiau fiziniai sunkūs darbai.

VOKIETIJA

Didelė laisvosios spaudos parodos sėkmė

(E) Birželio 26 d. Muenchene atidaryta Laisvųjų žurnalistų S-gos suorganizuota spaudos paroda. Laisvosios spaudos parodą globoja Bavarijos darbo ministras Paul Strenkert. Parodos kataloge nurodyta laisvosios spaudos reikšmė ir atpasakoti Laisv. Spaudos S-gos tikslai. Įteiktas ir pavergtųjų tautų laisvame pasaulyje leidžiamų laikraščių, žurnalių ir įvairių biuletenių sąrašas. Iš jo seka, kad daugiausia Vakarų pasaulyje pasirodo lenkų ir ukrainiečių spaudos (106 ir 100), Pabaltijo tautų tarpe vyrauja lietuvių laisvoji spauda. (70 leidinių), latviai leidžia 34 ir estai 27. Gudų kalba leidinių pasirodo 10.

Straipsnyje "Tiltas tarp Rytų ir Vakarų" žinomas Muencheno dienraštis — "Muenchener Merkur" (154 nr.) pažymėjo, kad parodoje eksponuota apie 1,000 laikraščių ir žurnalių, atstovaujanti 21 tautybę. Daugumos spaudos vyraujanti tema — politika, ideologinė kova su komunizmu, kova dėl laisvės ir laisvo apsisprendimo teisės. Ministerio Strenkerto, parodos globėjo, žodžiais, egzilių spauda sudaranti tiltą tarp Rytų ir Vakarų. Vokiečių spauda teigia, mai įvertino parodos atidarymo metu prof. dr. J. Ereto (iš Bazelio) ir V. Stankovičiaus (iš Paryžiaus) paskaitytus referatus.

LIETUVOS ŽEMELAPIS
Gražų Lietuvos žemėlapi galite gauti Keleivio įstaigoje už 50 centų.

Blogi reikalai ir su specialiais rūbais statybininkams. Tie drabužiai atrodo praktiškai ir gražūs tik Vilniaus modelių namuose, o statybose jų niekas ir nematęs. Moterys aprėngiamos nepatogiais rūbais.

Kauno ažuolynas su asfaltu ir piktžolėmis

(E) Per Vilniaus radiją kaunietis skundėsi Kauno ažuolynė šiuo metu pastebimomis negerovėmis. Taip, esama asfaltuotų takų, bet dalis pasodintų maumedžių nudžiūvę ir niekas nesirūpina jų vietoje pasodinti naujų. O kurie žali, tai stovi su aplaužytomis šakomis ir galūnėmis. Eglaitėmis taip pat rūpinamasi kaip ir maumedžiais. Esama ir gėlių, bet... per piktžoles jų nematyti. Jei kur ir nušienaujamos ažuolyno vejose, tai nemokėškai. Kaunietis teigia — klaidus vaizdas ir klausia, ar negalėtų padėti visuomenė, ar negalėtų būsimieji miškininkai, besimoką žemės ūkio akademijoje, prižiūrėti ir puošti ir ažuolyną?

Vilniuje 13 kino teatrų

(E) Birželio 8 d. Vilniuje atidarytas naujas, 13-tas iš eilės, kino teatras "Vilnius".

Kino teatras turi daugiau kaip 600 vietų, jis Lenino prospekte (buv. Gedimino g.), netoli Gedimino aikštės. Jo direktorė Ona Bridienė pasakojo: pastato architektas buvęs Jonas Kasperavičius, foje būsiančios rengiamos parodos, o pusiau minkštos kėdės iš Rygos baldų gamyklos būsiančios atgabentos tik vėliau.

TEN, KUR NEMUNAS BANGUOJA

"Kur bėga šėsupė, kur Nemunas teka, tai mūsų tėvynė, graži Lietuva". Ją dabar spaudžia pavergę raudonieji maskoliai, kurie yra dar žiauresni už buvusius juoduosius.

Su tauta gimė ir jos šokiai

(J. Kajecko, Lietuvos atstovo, kalba, pasakyta Antrosios JAV ir Kanados Lietuvių Tautinių Šokių šventės proga liepos 7 d. Chicagoje)

JUOZAS KAJECKAS

Senutė lietuvių tauta. Sena jos kultūra ir papročiai. Seni jos dievaičiai, kalba, daina ir laisvės troškimas. Su tauta gimė tautinių rūbų spalvingi raštai. Anot Mai-ronio:

Sesutės mūsų nuo senovės Dėvėjo margus rūbelius.

Su tauta gimė ir tautiniai šokiai. Dievačius pakeitėm Visagaliu Dievu. Stabų kultu dabar tesizavi Kremlius. Malda ir kalba, šokis, giesmė, daina ir laisvės ilgesys lydėjo ir tebelydi mūsų tautą per šviesias ir turtų dienas.

Šiandien tautinių šokių šventė. Jūs gerėsitės jų grožiu. Šokių judesiai vilios akį, o ritmas ir muzika — ausį. Šokiai dvelkia gyvybe ir jaunatve. Juose atspindi sielos nuotaika. Šokyje ji pražysta, kaip pavasario žiedas. Šokis ne tik kojų, bet ir rankų, akių bei galvų judesių poezija. Tautiniai šokiai nuo senovės mūsų švenčių, vestuvių, pabaigtuvių ir tautos pergalės žygių palydovai.

Tautinis šokis gaivino ir tebe gaivina tautą ir jos kryžiaus kelyje.

Kol mes žavėsime tautiškų šokių ir daina, kol tautinis menas sugeba mus perkelti mintimis į Nemuno šalių, tol dvasia gyvi mes Lietuvai. Ši didinga manifestacija yra įrodymas, kad mes tebegyvi tautai.

Ši šventė vyksta Amerikos

Nepriklausomybės Akto gimtadienio ženklu. Tas Aktas, anot Woodrow Wilson, "ne filosofinė tezė, bet botagas tirionams".

Lietuvos panašus Aktas, Lietuvių tautos panaši valia ir kūjais bei piautuvais nesutersta Lietuvos trispalvė irgi yra botagas, nuplaktas Kremliaus didįjį melą.

Šį mėnesį sueina liūdnoji sukaktis, kai Sovietai paskelbė pasauliui, kad Lietuva, kurios suverenitetą jie pasižadėjo gerbti amžinai, esą, savo valia atsisakiusi vakarietiškos laisvės ir nepriklausomybės. Tuo tarpu žinia, kad dar negimė tauta, kuri pasirinktų vergovę vietoj laisvės palaimų.

Tautinis šokis kilnių tikslų yra irgi malda. Lygiai prieš 30 metų čikagiečių Dariaus ir Girėno žygio auka Jaunajai Lietuvai irgi buvo malda.

Kiekvieną šios šventės šokėjų judesį, žiūrovų džiugėsi, šokių šventės vadovo bei komiteto pastangas, p-lės Rūtos Kilmontytės bei ponios Br. Jameikienės šaunius talentus ir visa, kuo prisidėta prie šios šventės laimėjimo, "varginios tėvynės varginę vaiką" aukoja Tau Nemirtingoji Lietuva!

Istorija moko — tironai ne amžini. Protas sako — lietuvis laisvei gimęs.

"Nujaunimas širdžiai šneka" — prisikels Jinai.

Ligi pasimatymo Trečiojo Tautinių šokių šventėje prie Gedimino kalno, laisvoji nepriklausomoji Lietuvoj!

MAISTAS IS ZIBALO

Pasaulinėje žibalo konferencijoje buvo kalbama, kad maisto dalykų trūkumą galima pašalinti pradėjus maistą gaminti iš žibalo.

Pagal Standard Oil bendrovės pirmininko Rathbone tvirtinimą, žibalas gali būti paverstas į proteinu gausų maistą, kuris šiuo metu jau gaminamas laboratorijoje.

PASAULINĖS PARODOS DAINŲ ŠVENTĖS REIKALU

Didžioji lietuvių diena Pasaulinėje parodoje New Yorke bus 1964 m. rugpjūčio mėn. 23 d., sekmačienė. Tą dieną sukanka 40 metų nuo pirmosios dainų šventės, įvykusios Lietuvoje. Šią su-kaktuvių dieną norima suruošti didžiulę dainų ir tautinių šokių šventę-festivalį. Kuosiamos dainų šventės tikslas yra reprezentuoti lietuvių tautos muzikinį meną Lietuvių dienoje Pasaulinės parodos metu ir parodyti kitataučiams, kad Lietuva tikrai yra dainuojanti salis, nes viena būdingiausių lietuvių sielos apraiškų yra daina.

Lietuvių Komiteto Pasaulinei parodai meno sekcijos pirmininko aktorius Kazio Vasiliausko sukvieisti New Yorko ir New Jersey valstijos lietuvių chorų dirigentai, susirinkę į bendrą susirinkimą, nutarė, kad tokia šventė yra reikalinga, ir tam reikaliu išrinko muzikų komitetą. Komitetą sudaro: pirmininkas Algirdas Kačanauskas — "Rūtos" ansamblio vadovas, vicepirmininkas Antanas Visminas — Maspetho Viešpaties Jėzaus Atsimainymo parapijos vargonininkas ir sekretorius Mykolas Cibas — Brooklyn "Operetės" choro dirigentas.

New Yorko mieste ir apylinkėse bei New Jersey valstijoje yra apie 300 choristų, įsijungusių į įvairius chorus, kurie jau pareiškė savo vi-

sišką pritarimą ir sutikimą ruošiamoje dainų šventėje dalyvauti.

Kadangi Lietuvių Komitetas Pasaulinei Parodai vykstantiems chorams į Pasaulinės Parodos Lietuvių Dieną kelionės išlaidų neruošė apmokėti, todėl nutarta kviesti tik rytinio pakraščio choras. Jeigu atsiras chorių, norinčių ir iš toliau atvažiuotų, jie yra mielai kviečiami.

Šiomis dienomis visiems žinomiems JAV rytinio pakraščio ir Kanados lietuviams muzikams ir chorams bei mažesniems dainos vietams bus išsiuntinėti Muzikų Komiteto laišškai-kvietimai.

Muzikų Komitetas

KOMITETO ADRESAI

Pirm. Algirdas Kačanauskas, 114 East Edgar Rd., Linden, New Jersey. Telef. A.C. 201 325,7927.

Vicepirm. Antanas Visminas, 50-13 67 Street, Woodside 77, New York. Telef. A.C. 516 HU 2-4062.

Sekr. Mykolas Cibas, 59 Van Nostrand Ave., Great Neck, Long Island, N. Y. Telef. A.C. 516 HU-2-5062.

Lietuvių Komiteto Pasaulinei Parodai Meno sekcijos pirmininko akt. Kazio Vasiliausko adresas 28 Shepherd Ave., Brooklyn 8, N. York. Telef. MI 7-6014.

CHICAGO, ILL.

Pensininkams patiko, kad apie juos rašo

Liepos 1 d. pensininkų būrys, kaip ir kitomis dienomis, susirinko į Davis Square parką. Sidlauskas pasakė, kad keleivy yra žinia apie čia susirinkusius ir prašė klaipiedietį M. Nagį ją perskaityti. Jis tai padarė su padailinimais.

A. Žalpsys ten buvo atsi-nešęs kelis Keleivio numerius.

STASYS GIRENAS

Gimė 1896 m. Kaltinėnų valst., žuvo kartu su St. Darium, perskridęs Atlantą.

STEPONAS DARIUS

Gimė 1896 m. Tauragės apskr., žuvo prie Soldino, Vokietijoje, perskridęs Atlantą.

IDOMIOS KNYGOS ROMANAI

Vacys Kavaliūnas. **KALNŲ GIESMĖ**, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Vytautas Volertas, UPE **TEKA VINGIAIS**, romanas, 332 psl., kaina \$3.50.

Alė Rūta, **PRIESAIKA**, Didžioji meilė, II d., romanas, 309 psl., kaina . . \$2.50.

Alė Rūta, **MOTINOS RANKOS**, romanas apie motinos meilę, jos tikslą ir rūpestį išauklėti savo vaikus pilnais žmonėmis ir tikrais lietuviiais, 397 psl., kaina \$4.00.

Jurgis Gliuda, **SIKSNO-SPARNIŲ SOSTAS**, premijuotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: **VIENSI MEDŽIAI**, 117 psl. kaina \$1.50.

Juozas Kralikauskas, **TIT-NAGO UGNIS**, premijuotas romanas, 205 psl., kaina \$2.50.

Juozas Svaistas: **ZIORIAI PLAUKIA**, romanas iš knygnešio kun. M. Sidaravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: **LIEPTAI IR BEDUGNĖS**, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Juozas Svaistas: **JO SUZADETINĖ**, premijuotas romanas iš Vinco Kudirkos gyvenimo, 394 psl. kaina \$4.00

Vytautas Alantas: **TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ**. 462 psl., kaina \$4.50.

Vincas Ramonas: **MIGLOTAS RYTAS**, 166psl., kaina \$2.00.

Tos knygos gaunamos ir Keleivio administracijoje.

Pasikalbėjimas Maikio su Tevu

— Alou, Maik!
— Sveikas, tėve!
— Sei, ar tu myli šokių?
— Tėve, aš tikrai mergaites myliu.

— O šokių nemylai?
— Šokių negalima mylėti, tėve. Juos galima tikrai mėgti. Ir aš juos mėgstu.
— Nu, tai kaip tas išeina? Nemylai, ale mėgsti. Kaip tą suprasti?

— Suprasti labai lengva. Mes mėgstame tikrai tą, kas mums patinka. O mylim tik tuos, kuriuos gerbiame. Pavyzdžiui, vaikai myli tėvus, tėvai myli vaikus. Jeigu vyras gerbia moterį, tai jis ir ją myli.

— Bet tu myli tik aiskrymą, ar ne?
— Ne, tėve, aiskrymo aš nemylu, nes aš jo negerbiu. Bet jis man patinka, ir aš jį mėgstu.

— Šokių irgi mėgsti?
— Mėgstu, tėve.
— Tai kodėl tu neatvažiuai į Čikagą? Tenai buvo didžiausia šokių šventė, Sakysiu, tikrai atlaidai, kaip šilumos skapleris, kur žmonės suvažiuodavo iš kelių parapijų. Čia irgi suvažiuo iš visur, iš Amerikos ir iš Kanados. Šitiek lietuviško svieto aš kaip gyvas dar nebuvau matęs.

— Ar tėvas tenai buvai?
— Nu, kaip nebūsi! Juk ant šokių mano galva pramušta. Atsimenu, Plungės parapijoje nei vieną vakarų šokių nepraleisdavau. Ale čia, Maiki, kitokie šokiai. Visi išmokyti šokti būriais, kaip vaikas pagal apyrcerų komandą. Viskas ejo kaip iš notų. Nežinau, ar aš gerai suskaiciu, ale atrodo, tai šokių galėjo būti apie tūkstantis, o gal ir daugiau. Buvo ko pažūrėti, Maiki. Parėkas buvo cibuliarnas.

— O ką tai reiškia?
— Tai reiškia su ceremonijomis.
— Su kokiomis ceremonijomis?

— Tai yra tautiškos ceremonijos, ar nežinai? Vyrų baltom kelnėm, baltais marškiniais, tautiškom juostom susijuosę strakšėjo kaip briedžiai. O mergos išsiuvinėtais kikiškais ir margom prijuostėm kaip peteliškės mirgėjo. O jau tas jų vikrumas, greitumas — tartum pašmeruotas žaibas.

— Ar buvo gražių merginų?

— Vot, vot, jau tau parūpo...

— Ar buvo?
— Siur, kad buvo! Kaipgi nebus? Visokių buvo — geltonplaukių, raudonplaukių, — ir visos gražios. Ir buvo visokių šepių ir su visokiais frontais. Jessa!

— Man neaišku, ką tėvas vadini frontais.

— Tą tai jau tu pats, Maiki, turėtum išfigūruoti. Juk eini aukštus mokslus, visokių būkalogių mokiniesi, tai turėtum žinoti. Aš galiu tau pasakyti tik tiek, kad Čikagoje frontų buvo visokių: ir lygių, ir kalnuotų, ir raguotų.

— O kaip frontas gali būti raguotas?

— Gali, Maiki, gali būti raguotas. Ypač paskutiniiais aikais raguoti frontai madoje. Atsikiša du ragai, ir dac oi. Kartą per vieną banketą Saubostone aš bemažko ir mušti negavau dėl tokių ragų. O dabar ir Čikagoje turėjau trubelio. Ir vis dėl raguoto fronto.

— Kalbėk aiškiau, tėve.
— Nu, buvo taip. Po šokių suėjau prie baro išgerti. Tenai puolė man į akį nespėta laidė. Vienoj rankoj laikė pakelus popirosą tarp dviejų pirštų, kitą ranką stiklėly su kokaile, o iš fronto styposio du ragai. Ir kai ji patraukė dūmą, tai man pasirodė, kad vienas jos ragas cypelėjo, lyg viščiukas. Kaip cekavas žmogus, aš priėjau ir bakstelėjau pirštu į tą ragą.

— Ar negavai per ausį?
— Ne, Maiki, ji gražiai nusijuokė, ir viskas būtų buvę olrait. Ale iš kur buvęs nebuvęs prišoko prie manęs kažkoks frantas ir pradėjo reikalauti: "Atsiprašyk, atsiprašyk!" Ar jis buvo kavalierius, ar koks volnoprildelėjusis — biesas ji ten sužinos. Gana to, kad ta laidė jo užtarimo nepriėmė. Atsisotojo tiesiai prieš jį ir sako: "Prašu nesumyt. Ne tamstai jis bakstelėjo!" Atsisuko į mane, atstatė krūtinę ir sako: "Bakstelk dar sykį." Tai vot, Maiki, jeigu tu būtum tenai buvęs, tai dabar galėtum parašyti naisromaną.

— Ar negavai per ausį?
— Ne, Maiki, ji gražiai nusijuokė, ir viskas būtų buvę olrait. Ale iš kur buvęs nebuvęs prišoko prie manęs kažkoks frantas ir pradėjo reikalauti: "Atsiprašyk, atsiprašyk!" Ar jis buvo kavalierius, ar koks volnoprildelėjusis — biesas ji ten sužinos. Gana to, kad ta laidė jo užtarimo nepriėmė. Atsisotojo tiesiai prieš jį ir sako: "Prašu nesumyt. Ne tamstai jis bakstelėjo!" Atsisuko į mane, atstatė krūtinę ir sako: "Bakstelk dar sykį." Tai vot, Maiki, jeigu tu būtum tenai buvęs, tai dabar galėtum parašyti naisromaną.

— Ar negavai per ausį?
— Ne, Maiki, ji gražiai nusijuokė, ir viskas būtų buvę olrait. Ale iš kur buvęs nebuvęs prišoko prie manęs kažkoks frantas ir pradėjo reikalauti: "Atsiprašyk, atsiprašyk!" Ar jis buvo kavalierius, ar koks volnoprildelėjusis — biesas ji ten sužinos. Gana to, kad ta laidė jo užtarimo nepriėmė. Atsisotojo tiesiai prieš jį ir sako: "Prašu nesumyt. Ne tamstai jis bakstelėjo!" Atsisuko į mane, atstatė krūtinę ir sako: "Bakstelk dar sykį." Tai vot, Maiki, jeigu tu būtum tenai buvęs, tai dabar galėtum parašyti naisromaną.

Už dramblių 35 kartus didesnis

Pereitą kartą buvo kalbėta apie vandenyno reikšmę ir pasakyta, kad apie jo didžiausius "gyventojus" — banginius bus parašyta kita kartą.

Banginių per metus sumedžiojama apie 50,000, iš kurių gaunama pusė milijono tonų labai vertingų riebalų. Šie riebalai sudaro 5% pasaulinės gyvulių ir augalinių riebalų.

Banginiai — didžiausi gyvūnai žemės rutulyje. Mėlynieji banginiai būna iki 33 jardų ilgio ir 160 tonų svorio. Tai prilygsta 35 drambliams arba 450 jautiui.

Nuo vieno banginio galima nuimti iki 50 tonų lašinių — tiek, kiek galima gauti nupenėjus 1,500 didelių kiaulių arba 8,000 avių. Stambių banginių naujagimiai būna 6-7 jardų ilgio ir sveria 5-6 tonas. Toks "mažytis" per parą išgeria iki 300 kvortų pieno.

Banginiai sunaudojami vertingiems pramonės gaminiams. Iš banginio riebalų gaminami techniniai riebalai, jie panaudojami margarino, muilo, glicerino gamyboje. Iš mėšos gaminami pašariniai miltai gyvuliams. Oda panaudojama avalynės pramonėje. Iš vieno banginio odos galima pagaminti 7,000 puspapdžių. Iš banginio kepenų, turinčių daug vitaminų (A, B1, B2 ir kt.), gaminami medicininiai taukai (žuvų taukai). Kašalotai (dantinių banginių rūšių) skrandyje ir žarnyne kartais aptinkama labai vertinga medžiaga ambrā, naudojama kvepalų aromatai sustiprinti ir ilgiau išlaikyti. Ji brangesnė už auksą.

Dabar banginiai daugiausia medžiojami (iki 80%) Antarktyje (Pietų ašigalių srityje), kur veisiasi mėlynieji banginiai, kašalotai ir kitos banginių rūšys.

Kitų gyvių žvejyba

Vandenynė daug suževojama įvairių bestūburių, ypač moliuškų ir vežiagyvių, — austrių, midijų, omarų, krabų ir kt. Visame pasaulyje austrių sugaunama apie 160 tonų, midijų apie 110 tonų, vežiagyvių apie 360 tonų per metus. Nemaža sugaunama ir galvakočių, moliuškų — aštuonkojų, kalmarų, sepių ir kt. — iki 170 tonų per metus. Svarbiausias šios žuklės rajonas yra azijinė Ramiojo vandenyno dalis.

Bestūburiniai naudojami maistui ir kaip techninė žaliava. Iš jų gaminami pašariniai miltai gyvuliams ir trąšos. Be to, iš moliuškų gaminami perlai ir perlamutras. Gražūs papuošalai gaminami iš koralų.

Didelę vertę sudaro ir augalai

Ne mažiau vertinga produkcija gaunama iš jūros augalų. Iš dumblių gaminamas jodas ir kitokie vaistai, įvairūs klijai, trąšos, popierius. Jie panaudojami baldų, tekstilės, kvepalų ir kitose pramonės šakose. Ypatinę vertę turi iš dumblių gaunama medžiaga, vadinama agar-agara. Ji plačiai pritaikoma medicininių preparatų gamyboje. Iš jos gaminama maistinga terpė, kurioje augina bakterijos. Agar-agara panaudojama ir maisto pramonėje, gaminant marmeladą ir saldinius. Iš dumblių gaunama alginė rūgštis naudojama audiniam baltinti, plastinėms medžiagoms gaminti ir kt.

Vandenyno gyvių ir augalų pramoninio panaudojimo ateitis yra labai didelė. Iki šiol tie ištekliai dar toli gražu nepakankamai išnaudojami.

Vandenynė daug ir mineralų

Turtingi ir įvairūs vandenyno ir mineraliniai ištekliai, kurie dabar vis daugiau panaudojami pramonėje. Vandenyno vandeny aptikta apie 50 išturpusių elementų, iš kurių pramonėje panaudojamas natrio chloridas (valgomoji druska), magnis, kalis ir bromas. Valgomoji druska, be maistinės reikšmės, yra dar vertinga cheminė žaliava druskos rūgščiai, natrio šarmui, sodaui, chloratams gauti. Jos atsargos vandenynė yra neišsemiamos.

Milžiniškos mineralinės atsargos randamos vandenyno dugne. Apie 45 milijonai kvadratinų mylių dugno nuosėdų yra naftos. Arti žemynų esančiose seklumose yra trečdalis pasaulinių naftos išteklių. Nafta iš jūros dugno gaunama JAV, Sovietų Sąjungoje ir kitur.

Vandenyno dugne aptikta mangano, geležies, vario, nikelio ir tt.

Vandenynas — pigiausias energijos šaltinis

Pasaulio vandenyno turtais nesiriboja jo biologiniais ir mineraliniais turtais. Pats vandenynas yra pigiausias energijos šaltinis. Technikai rengiasi panaudoti vandenyno potvynių energiją statomose potvyninėse elektrinėse.

JAV, Prancūzijos, Anglijos, Kanados, Sov. Sg. ir Argentinos technikai jau projektuoja tokias elektros stotis statyti.

Potvynių energijos panaudojimo ateitis elektros srovei gauti yra didelė. Sunkiau su bangų energijos panaudojimu. Bangavimas nėra pastovus, be to, jo panaudojimas susijęs su tvirtu, didžiulius smūgius atlaikančiu mašinų konstravimu. Iki šiol darytieji mėginimai nepavykdavo: bangų smūgiai sugriaudavo įrengimus.

Figiai energijai gauti dar

romi bandymai panaudoti šiluminę vandenyno energiją, išnaudojant temperatūros skirtumus tarp šilto paviršutinio ir šalto giluminio vandens. Teoriškai nustatyta, kad esant 20 laipsnių temperatūros skirtumui, vienas kubinis metras vandens gali atlikti 100,000 kilogrų darbo. Jūros šiluminė elektrinė gali būti pastatyta tropiniuose plotuose, kur vandenyno paviršius gerai įšyla. Prancūzija užplanavo pastatyti tokią stotį Dramblio Kaulo Krante, bet iki šiol statyba vyksta labai lėtai.

Taigi pasaulinio vandenyno energijos panaudojimo galimybės yra didelės. Todėl suprantama, kodėl svarbu visapusiškai vandenyną tyrinėti. Anksčiau pažvelgti į vandenyno gelmes nebuvo gerų priemonių. Šiandien žmogus vis giliau skverbiasi į vandenyno gelmes tiek įvairiais tobulais prietaisais, tiek ir povandeniniais laivais.

"M. ir G."

IS BALFO VEIKLOS

Elenos Padvarietienės tragiškos mirties proga lietuviai, Pfizerio įmonės tarnautojai, paukojo 36 dolerius Balso šalpos darbams. Auškojo V. Alksnins 5 dol., A. Bendorius ir A. Šetikas po 3 dol., kiti po mažiau.

Balso rėmėjai New Yorke birželyje trėmimų minėjimo proga suaukojo Balso Sibiro kankinių šalpos reikalams arti 700 dolerių. Desimtį ar daugiau dolerių aukojo: Amer. liet. taut. klubas, R. Ošlapas, dr. L. Plechavičius, J. Okunis, P. Adomaitis, K. Butkus, dr. P. Legeckas, dr. E. Noakas, M. Medzinskas, V. Kamaitis, kun. A. Senkus, St. Birutis, J. Liaukus, J. Bortkevičius, J. Salkauskis, A. Valiūskis, K. Bielinis, V. Barčiauskas, V. Gamziukas, O. Apolianskas, Juozas Budrikas ir Juzė Budrikienė. Kiti aukojo po penkinę ar kiek mažiau.

New Yorke šimtasis Balso skyrius prisiuntė Balso Centrai birželio mėnesį 1,700 dolerių, tuo būdu Balso Centras iš New Yorke skyriaus šiais biudžetinėmis metais gavo 7,500 dolerių. New Yorke Balso skyrius turi per 300 apsimokėjusių narių ir arti 1,000 Balso rėmėjų.

Birželyje Balfas pasiuntė į Lietuvą ir Sibirą 14 siuntinių \$924 sumai, Lenkijos lietuviams 43 medžiagų siuntinių 1,290 dol. vertės ir 5 siuntinių į kitus pasaulio

KAIP NUŠOVĖ GROBIKĄ

Richard Hale, 14 m. amž., iš Americus, Ga., aiškina policininkui, kaip jis nušovė Milton Weaver (kairėje remeliu), kuris jį buvo pagrobęs. Weaver, bėgdamas iš ligoninės, nušovė 3 asmenis ir įkaitu pasigrobė Richard Hale. Jam bėgant per laukus, policija jį sužeidė. Tada Richard, pagrobęs Weaver ginklą, pradėjo šaudyti į jį ir nušovė. Weaver už plėšimą buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos.

Vėliausia Kanados gyventojų statistika parodė, kad dabar Kanadoje yra 28,000 lietuvių. Matyt, suvažinę tenai „dypukai“ nesuadžia.

kraštus. Lenkijos lietuviams ligonams pasiūsta 12 vaistų siuntinukų, lietuvių invalidų Vokietijon pasiūsta specialio invalido kėdė. 41 neturtingai šeimai Vak. Vokietijon pasiūsta pinigais \$1,315, vienam lietuviui išpirkta lėktuvu kelionė iš Argentinos į JAV.

Liepos mėn. pradžioje bus galutinai surinkti visi dokumentai, ir tada Balso atskaitomybė bus patikrinta valdžios atstovo (certified public accountant) bei Balso XI seimo rinktos revizijos komisijos, kurią sudaro P. Minkūnas, J. Laučka ir M. Klimas. Tik tada bus višomenei paskelbti pilni višų Balso metų daviniai. Balso darbo metai yra nuo liepos 1 d. iki birželio 30 d.

K.L.J.

NEW ZELANDIJA

Ir čia minėtas Baisusis Birželis

1949 metais atvykus didesniai pabaltiečių skaičiai į Auckland (N. Zelandiją), tais pačiais metais buvo įsteigtas Baltų Klubas, kuris, be įvairių kitų darbų, kasmet surengia baisiosios žmonių medžioklės 1941 m. birželio mėn. minėjimą. Tada vien Lietuvoje per 30,000 žmonių, jų tarpe daug moterų, vaikų ir senelių, sukimstų ir gyvulinius vagonus, buvo išvežti į vergų darbus Sibire ir kitur.

Šiais metais į minėjimą atsilankė gana daug. YMCA salė buvo pilna. Gėlėmis papuošto scenoje buvo išskatintos estų, latvių ir lietuvių tautinės vėliavos, juodomis juostomis perrištos.

Po pirmininko žodžio estų mišrus choras padainavo specialiai šiam minėjimui pritaikytą dainą (giesmę).

Parlamento narys darbietis N. V. Douglas savo ilgesnė kalboje suminėjo daug žiaurių faktų iš komunistų veiklos Tailande ir Vietname, kur jis šiemet lankėsi su kitais 6 parlamentariais. Douglas baigdamas pasakė,

JUOZAS STALINAS

Siandien, kada prieš 10 metų mirė Juozas Stalinas pačių komunistų paskelbtas didžiausiu žmogžudžiu ir jo lavonas išmestas iš mauzoliejaus Maskvoje, labai įdomu paskaityti Keleivio prieš 15 metų išleistą knygę —

JUOZAS STALINAS, ARBA KAIP KAZO RAZBAININ-KAS PASIDARĖ RU-SIJOS DIKTATORIUM
Kaina 25 centai.

Skaityt Stasio Michelsono parašytą knygą "LIETUVIŲ IŠEIVIJŲ AMERIKOJE." 500 puslapių, daug paveikslų, gal ten ir save pamatysi. Kaina minkštais viršeliais \$4.00, kietais \$5.00.

MOTERŲ SKYRIUS

Vienišas žmogus

(Tęsinys)

Praėjo mėnesiai, metai, kol jis pagaliau vėl surado savąjį stebuklą — gražuolę. O sutikęs ją lankoj grebiant sieną, nušvito džiaugsmu. Jo širdis smarkiai plakė.

— Sveika, sveika, gražuole! — sveikino jis ją ir kalbėjo lyg vaiką: — Nustebai, mergele, mane vėl išvydus? Gal nebepažįsti? Ilgai aš tavęs žmonėse ieškojau, kol atradau. Aš palikau viską dėl tavęs. Nuo tos valandos, kai tu kelionės ryšeliu rankoj pas mane praeidama užsukai atsigerti ir lyg Aušros žvaigždė įžengė į mano menką trobelę, — aš tave pamilau ir nebegaliu pamiršti. Tu mano mintyse ir širdyje. Tavo paveikslas stovėjo prieš mano akis, kol atvedė pas tave. Eik su manim, jaunuole! Būk mano gyvenimo draugė ir parama. Užpildyk mano gyvenimo tuštumą, suteik šilumos mano gyvenimo rudeniui. Būk mano saulė! Man nieko daugiau nereikia, tik vienos tavęs. Su tavim man bus visko gana. Aš turiu namą ir lauką derlingą, kuris atneš mums gausų derlių. Mes juo dalinsimės meilėje ir taikoje! Tu atneši laimę į mano neramią širdį, suteiksi prasmę ir pilnybę. Be tavęs aš toks vienišas, silpnas. Tu iliesi jaunystės galią į mano gyslas. Ir aš vėl tapsiu milžinas ir jaunas, kaip seniau. Abu mes kalnus nuversime. Eik, eik su manim, baltoji lelijelė! Būk mano! —

Mergaitė žiūrėjo nustebusi akim į svetimąjį ir negalėjo suprasti, ko tas senas, barzdotas vyras nori iš jos. Eiti su juo? Palikti tėvą, motiną, tėviškę dėl to senio, kurio trobelėje ji sykį nakvojo, kur viską apruošė, sutvarkė. Ir, matyti, nori, kad atsižadėdama savo jaunystės ir visą amžių būčiau šeimininke jo žemoj lūšnelėje. Pamišo, matyt, senis. Ji gi jauna ir graži. Ir jai persasi turtingi, gražūs jaunikačiai. Ar gali jis su jais lygintis? Ar jis dar moka mylėti? Ar gali jis atnešti į ją jaunystės laimę, svaigulį, dėl kurio ji pamirštų visą pasaulį? O, ne! Gal jis mylės ją kaip tėvas, kaip vyresnis brolis — be aistrų, be karščio. Ji bus išplėsta iš draugų tarpo ir uždaryta tarp keturių sienų — Ir ji suvys be laimės, kaip nuskinta gėlė. O už langų, už sienų laukuose ir pievose skambės jaunimo dainos ir muzika... Ir visa jai bus ten svetima, šalta... Ne, ne! Niekados!

— Ne, seneli! Geriau keliauk namo sau sveikas! — atsakė jam jaunuolė. — Kam tau dar meilės? Tavo laikas jau praėjo. Tau geriau melstis tinka, negu svaičioti apie meilę, jaunystę. Taisykis sau karstą mirčiai pasitikti. Atsirado, mat, jaunikis! Chi, chi, chi! Atvyko piršlius, žiūrėkit! Cha, cha, cha! —

Ji garsiai nusikvatojo ir nušoliavo į lauką, parugę, kur jaunimas linksminosi — šoko ir žaidė.

Kaip pritrenktas stovėjo senasis vyras ir liūdnam žiūrėjo į tolstančią merginą. Ji, prisijungusi prie jaunuolių būrio, rodė pirštą į jo pusę... Ir juokėsi! Juokėsi su ja ir jaunimas. O jam lyg akmenys jų klegesys širdį trankė — Tik iš palengvo jis atsikvošėjo.

— Ar tai tiesa? — klausė jis save. — Ar tai ne reginys, sapnas? Ką aš girdėjau? Ji mane pavadino seniu ir patarė melstis... Nejau mano gyvenimas baigiasi? Argi aš iš tikro senas ir nebepažįstau mylėti? Gal? Gal būt gražuolė teisi... Mano meilė kitokia. O ji tokia jauna. Ir aš gal būt jai tik būčiau tėvas. Taip, užimtas darbu, skaldydamas uolas, nepajutau, kaip priėjau gyvenimo saulėleidi. Nežinojau, kad man greit karstan gulti teks... Na, ką? Tegul... Tebūna Tavo valia, Viešpatie!..

Apsivylęs ir įskaudintas žmogus grįžo atgal į savo paliktąją sodybą. Jis pasijuto dar vienišesnis, negu ligšiol. Jis slinko keliu, vos vilkdamas kojas, lyg jėgų netekęs. Pagaliau — po daugelio dienų ir naktų — jis pasiekė savąjį kampą — lauką ir namus. Bet ir tai nebepriklausė jam. Svetimi žmonės buvo įsikūrę jojo sodyboje, ar jo lauką, skynė sodo vaisius. Vaikai klykė žaidžiami kieme. Ir jį mažą trobelę jie jo neįsileido. Vienišasis žmogus jautėsi nuvargęs, troško tik ramybės ir poilsio. Jis nepykė ant įsibrovėlių, buvo jiems dėkingas už jo žemės dirbimą, jam nesant, džiaugėsi, kad jo lizdas gali sušildyti kitus jo brolius, už jį neturtingesnius, stokojančius pastogės. Jis tenorėjo tik savo senatvę praleisti savo trobelėje, numirti namie.

— Duokite tik man kampelį guoliui pasistiegti, kur aš galėčiau pailsėti, senus savo sąnarius išstiegti. Ir ramiai sulaukti mirties, — prašė vyras naujų šeimininkų. — Jums aš atiduodu savo trobelę ir laukus. Gyvenkit čia sveiki su savo vaikais. Aš, kiek galėdamas, trūšiu ir jums padėsiu — — Jūs Dievas, matyt, čia man atsiuntė, kad nebūtų tokia vieniša mano senatvė — —

Bet atėjusiai nenorėjo girdėti. Jie šurkščiai atrėžė: — Ką, seni? Tu mums žemę ir namus dovanoji? Nekliedėk niekui! Tai mūsų turtas. Mes jau seniai jį užgyvenom. Seniai ariam ir sėjam apleistus laukus. O tavęs — nepažįstam ir pirmą kartą regim. Eik, iš kur atėjai! Mūsų šeima didelė, ir nėra tau troboj vietos. O ir paliegių

GARBINGAI ŽUVUSIEMS LAKŪNAMS

Argi ne jūs per platųjį Atlantą
Ereliais, broliai, skridote pas mus
Ir erdvėmis, kur vienos audros tesilanko,
Tėvynei nešėt laurų vainikus?
Kaip nuostabios žvaigždės aukštybių ploty,
Su nerimu, su šauksmu sieloj jūsų laukėm, —
Juk mes — visą tautą ereiliais pasiryžom suplanuoti,
Nes supančių vulkanų dūmai mūsų šalį niaukia...
Bet žiauriojo likimo mostas kruvinasis
Prie slenkščio tėviškės mirties kilpa, drąsuoliai jus
sugavo,

Ir vakaruos ant paliojo dangaus išrašė:
"Lietuvi, žūti ar laimėti — kelias tavo".
Nūn galvas apsitraukę gedulingu šydu
Mes lenkiame prieš jus, didvyriai krite,
Už vandenynų atneštą mums garbę, drąsą didžią,
Už meilę Lietuvai, kuri iš Jūs padangių kelio švyti...
Liepos 17 d. sukako 30 metų, kai du drąsūs lakūnai —

Steponas Darius ir Stasys Girėnas, pakilę iš New Yorko, perskridę Atlantą, buvo rasti žuvę, lėktuvui sudužus prie Soldino, Vokietijoje. Jie per 37 val. 11 min. nuskrido 3984 mylias. Anais laikais tai buvo didelis žygis. Darius ir Girėnas buvo pirmieji lietuviai lakūnai, perskridę Atlantą. Iki to laiko tik keliolikai kitų lakūnų tebuvo tai pavykę padaryti. Darius ir Girėnai nepavyko savo tikslo — Lietuvos pasiekti, bet, poeto Ad. Mickevičiaus žodžiais tariant, — "Kely suklupusių didvyrių lavonai bus tiltas kitiems prie idealų".

Moterys ir šokių šventė

Liepos 7 d. Chicagoje buvo Antroji JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventė. Jos programą atliko sim-tai mūsų gražiojo jaunimo. Jais gėrėjosi tūkstančiai lietuvių ir nelietuvių. Iš spaudos balsų jau aišku, kad ši šventė visais požiūriais pralenkė pirmąją šokių šventę, buvusią 1957 m. Tai buvo tikrai didinga lietuvių kultūrinio laimėjimo manifestacija.

Pažiūrėkime, kokį vaidmenį suvaidino šioje šventėje moterys.

Jau tuoj reikia pasakyti, kad labai didelį. Gal neperdėsiu, jei sakysiu, kad be jų ir ta šventė nebūtų įvykusi. Tik žiūrėkite.

Vartau šventės progą išleista gražų leidinį, kuriame ne tik aprašyti visi dalyvavusieji sambūriai, bet išspausdintas ir išsamus ja.

mums nereikia! Koks iš tavęs be darbininkas? Tik burna maitinti! Nešdinkis sau! O tai šunimis užpuolysim!

Žmogus nesiginciojo. Jis lėtai išėjo iš kiemo, akimis atsisveikins su sodyba. Nutildamas keliu jis pastebėjo savo jungą jaučių, traukiančių dirvoj žagrę. Jis prisiartinio prie jų ir nudžiugo, kai gyvuliai subaubė, atpažinę savo senąjį šeimininką. Sustabdęs juos, jis glostė jų tvirtus sprandus, vadindamas juos vardais:

— Na, mano dvyl ir šėmi! Mano gerieji bičiuliai! Kaip sekasi jums? Ar nepavargot? Atsipūskit valandėlę! Se jums po žolės kuokštelį...

Bet artojas dėl to tik tai įniršo:

— Traukis iš kelio, elgeta! Ir netrukdyk! Matai, kad laiko neturiu! Saulė jau krypta į pietus, ir turiu baigti užarti lauką. O dėl jaučių — liaukis savinėsi juos! Jie mano, ne tavo! Matyti, apžlibai ir kažkas akyse tau rodosi. Nešdinkis iš lauko — ko gero sumanysi dar, nakčiai atėjus, juos pavogti! Atsirado, mat, savininkas!

Ir artojas, kirtęs nepažįstamajam botagu, nuvijo jį šalin. Liūdnam subaubė jaučiai, lydėdami gailiom akim nutolstantį šeimininką, nuleista galva, susirūpinusį, liūdną.

Ir atsiminė staiga vienišasis vyras — keistasis senelis — nuostabų sapną — regėjimą, kurį jis prieš daugelį metų, sprogindamas uolą, sapnavo. Dabar jam buvo aiški jo prasmė. Jis suprato, kas buvo toji laukinė rožė, kurios jis sapne pagailėjo, dėl kurios liūvėsi skaldė uolą ir kuri, virtusi gyvate, jį skaudžiai įgėlė —

Ir vėl jis ėjo per žmones. Jis niekam nesiskundė, visiems draugiškai šypsojosi, visus sveikino, sutikęs kelyje, palydėdamas meilės kupinu žvilgniui. Ir niekas nesuprato jo, nei nežinojo, iš kur jis eina ir ko ieško. Tik iš šypsenos ir ramių akių žvilgsnių matė, kad ne turtų ir garbės jis ieškojo — —

(Galas)

Juožas Paukštelis

Juzė Jazbutienė, Kotryna Marijošienė ir kitos... vis tai mūsų tautinių šokių pirmosios puoselėtojos Lietuvoje. Tas pats ir čia, JAV. Ir čia mūsų tautinių šokių pradininkės yra moterys: Ona Ivaškienė Bostone, Lilija Stilsonaitė New Yorko, Ona Karpinė Detroito (Taip sakydama, nenoriu mažinti Vytauto Bieliaus nuopelnų šioje srityje, kuris 1933 m. įsteigė Chicagoje pastovią šokių grupę, veikusią, kol jis 1940 m. išvažiavo iš Chicago).

Tokia praeitis. O kokia dabartis? Iš kelių dešimčių šventė dalyvavusių sambūrių ne trečdaliui nevadovavo vyrai. Ne vyrai, bet Ona Razutienė Los Angeles mieste išmokė ir atvežė tūkstančius mylių 24 šokėjus. Ne vyrai, bet moterys didelius sambūrius atvežė ir iš Atlanto pakraščio: Jadvyga Matulaitienė iš New Yorko, Kotryna Marijošienė net iš trijų vietų (New Britain, Waterbury ir Hartford) subūrusi, o iš Bostono Ona Ivaškienė sugebėjo atvykti su pačiu didžiausiu vienetu, sudarančiu net tris ratelius (48 šokėjai).

Kaip būtų galėjusi įvykti tokia didelė šventė ir taip gerai pasisekti, jei nebūtų buvę tiek daug pasiaukojusių moterų, sambūrių vadovų?

Ir dar vienas antras faktas. Repertuaro komisijai pirmininkavo vyras, o visi kiti nariai buvo moterys: Leokadija Brazdienė, Bronė Jameikienė, Irena Šilingienė, Ringailė Zotovienė, visos žinomos tautinių šokių puoselėtojos.

Sumanus programos vedėjas Liudas Sągys sau pagalbon pasikvietė Aldoną Martienę, Jadvygą Matulaitienę ir Galiną Gobienę, o pranešėja ne ką kita, bet Rutą Kilmonytę, nes nemanė, kad ji tas pareigas atliks geriau, negu vyrai. Ir neapsiriko.

Didelį darbą nudirbo moterys ir įvairiose kitose komisijose. Žodžiu, moterų indėlis rengiant šokių šventę buvo labai didelis.

R. M.

ŠEIMININKEMS

Morkų apkepamas

Imti 12 morkų, 2-3 kiaušinius, 2 šaukštus cukraus, pusę stiklinės manų kruopų, vieną obuolį, pusę šaukšto sviesto, cinamono ar tarkuotos citrinos žievelės, druskos, vieną stiklinę grietinės.

I tarkuotas žalias morkas sudėti tarkuotą obuolį, manų kruopas, su cukrumi ištrintus kiaušinius trynius ir prieskonius ir viską išmaišyti ir po to sudėti išplaktus kiaušinių baltymus. Ant paviršiaus uždėti sviesto gabaliuką ir kepti orkaitėje.

Duodant į stalą apkepą supiaustyti gabalais ir apipilti tirpintu sviestu. Atskirti duoti grietinę, pieno ar grietinės padažą.

Pieno padažas

Imti šaukštą miltų, tiek pat sviesto, 2 stiklines pieno ar grietinės, druskos.

Miltus paspirginti svieste iki gelsvumo, po truputį atskiesti, gerai išmaišant, su karštu pienu, pridėti druskos ir penkias minutes pavirinti.

Šį padažą galima padaryti skystą, vidutinio tirštumo ir tirštą. Skystas padažas vartojamas prie daržovių ir kruopų patiekalų, vidutinio

JIE ATOSTOGAUJA

Aktorius John Barrymore su savo žmona itale ir 10 mėnesių dukrele atostogauja Romoje.

PREMIJAVO MOTERĮ

Italijos literatūros aukščiausią premiją gavo 39 m. amžiaus rašytoja Natalija Ginzburg.

Iš kito kišenės kiekvienas kvailys gudrus.

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW, Barboros Armonienės "Kryšius kelių" Sibire aprašymas, surašė A. L. Nasvytis, 222 pusl., kaina ...\$3.95.

LIETUVIŲ IŠVILAJA AMERIKOJE, vaizdi šio krašto lietuvių istoriją, gausiai iliustruota, parašė St. Michelsonas, virš 500 puslapių. Kaina kietais viršais \$5.00, minkštais viršais ...\$4.25

ZVILGNSIS Į PRAETI, K. Zuko įdomūs atsiminimai, 477 pusl., kaina ...\$6.00.

ZEMAICIŲ KRIKSTAS, P. Abelkio istorinis romanas iš žemaičių krikšto laiku, kieti apdarai ...\$3.50.

VAIKO SVEIKATA, parašė dr. V. Tumėnienė, daug svarbių patarimų vaikų sveikatos klausimais, 136 pusl., kaina ...\$2.50.

DIENOJANT, "knygnešio karaliaus" eilėsenos Kipro Bielinio įdomūs atsiminimai, 464 pusl., kaina ...\$6.00.

1905 METAI, Kipro Bielinio atsiminimų antroji dalis, 592 puslapiai. Kaina ...\$6.00.

PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS, parašė Anicetas Simutis, daugybė žinių lietuvių ir anglų kalbomis apie lietuvių visame pasaulyje, 464 pusl. kaina ...\$6.50.

MILZINO PAUNKSMĖ, Balio Sruogos trilogiška istorijos kronika, 73 pusl., didelio formato, gera popierė, kaina ...\$2.50.

SUZADETINĖ, J. Titinio 15 trumpų pasakojimų, 180 pusl. kaina ...\$2.00.

LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE, surinko ir suredavo Jonas Baltis, 472 dainos su gaidėmis. Anglų kalba duotas kiekvienos dainos turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviškai nekalbantiems, įrista 826 pusl. kaina ...\$5.00.

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA, parašė E. Vandervelde, vertė Vardas, kaina ...\$2.50.

MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TEACHING, M. Inkienė, gerai vadovėlis lietuvių kalbos mokytis anglų kalbantiems, 144 pusl., kaina ...\$1.25.

NEMUNO SŪNOS, Andriaus Valucko romanas iš 1935 metų Suvalkių okupacijos laikų prieš Smetonos diktatūrą. Pirmą dalį 280 pusl. kaina ...\$3.00.

NEMUNO SŪNOS, Andriaus Valucko romano antroji dalis, 426 puslapiai. Kaina ...\$4.00.

LIETUVIŲ LAUDIES MENAS, jo meninių formų plėtojimosi pagrindai. Paulius Galaunė, didelė knyga su daugybe paveikslų, gerame popieriuje. Kaina ...\$8.50.

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijos, 96 pusl. kaina ...\$0.50.

SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGAI nuo seniausių laikų iki Lietuvos nepriklausomybės galo 1795 metais. Parašė Jonas Karys, daugybė paveikslų, 396 pusl., gera popierė, kaina ...\$10.00.

ALTORIŲ SESELY, V. Putno-Mylaičio romanas trijose dalyse. Autorius, pats būvęs kunigas, aprašo, kaip kunigas Vassaris išsidėjęs kunigystės dėl moterystės. Visos trys dalys įristos į vieną knygą, kieti viršai, 681 puslapis. Kaina ...\$6.00.

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:
KELEIVIS
934 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

KAS GIRDĖTI CHICAGOJE

Spaudos atstovų priėmimas

Antrosios JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventės spaudos informacinė komisija šventės išvakarėse surengė informacinę komisijos bendradarbiams ir atvykusiems spaudos atstovams priėmimą, kuriame su atstovų žmonėmis dalyvavo apie 40 asmenų.

Pobūvį atidarė tautinių šokių spaudos informacijos komisijos pirmininkas Juozas Grabauskas, kuris savo žodyje pasveikino susirinkusius ir juos supažindino. Nuoširdų padėkos žodį išreiškė lietuvių spaudai, kuri taip uoliai ir vieningai rėmė šventę, negailėdama vietos aprašymams. Padėką buvo išreikšta ir Keleivui už jo didelį dėmesį šventei.

Atvykęs pobūvį šventės vyr. vadovas inž. Bronius Nainys, be nuoširdžių sveikinimų spaudai, pažymėjo, kad mūsų šventė net 99.9 % aktyviai rėmė tautinių šokių reikalus. Prašė apie šventę rašyti objektyviai, ne tik iškelti šventės visus geruosius privalumus, bet nevengti pažymėti ir pasitaikiusių klaidų, kurių ateityje būtų galima išvengti.

Tautinių šokių informacinę komisiją sudarė: Juozas Grabauskas—pirmininkas, Algirdas Antanaitis, Aloyzas Baronas, Vladas Butėnas, Feliksas Daukas, Stasys Daunys, Stasys Jusėnas, Vytautas Kasniūnas, Algirdas Kaulėnas, Margis Matulionis, Petras Petrutis, Vytautas Račkauskas, Kasperas Radvila, Jonas Vaidėlys ir Albinas Valentinas.

Pobūvyje Keleivui atstovavo čekagiškis Jonas Janulaitis. Dalyviai, kiek paviesę, pasikalbėjo, kartu nusifotografavo ir išvyko į Jaunimo Centrą, kur prie pastatyto paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę buvo padėtas vainikas ir pagerbti žuvusieji. Maldą atkalbėjo kun. Pranas Garšva ir reikšmingą kalbą pasakė JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Jonas Jasaitis. Po to spaudos bendradarbiai išsiskirstė, ruošdami plunksnas ryt įvykstančios tautinių šokių šventės aprašymams.

Back of the Yards tarybos karnevalas

Užjardžio taryba kiekvienais metais surengia karnevalą, vadinamą Chicago's Free Fair vardu. Karnevalas vyks nuo liepos 9 d. iki rugpjūčio 2 d. South Damen

ir 47-tos gatvės šiaurvakarinėje aikštėje. Šis karnevalas kiekvieną dieną vis pateikia įvairius kontestus, tautinių grupių pasirodymus ir laimėjimus. Lietuviai karnevale pasirodė liepos 11 d. su tautiniais šokiais.

Karnevalo laikotarpyje kiekvieną ketvirtadienį vienas karnevalo dalyvis turi progą laimėti tokį pinigų stulpą, kokio aukščio jis pats yra. Liepos 16, 23 ir 30 dienomis bus išleidiama laimėjimams po vieną automobilį ir, svarbiausia, yra sudarytos progos bilietus laimėjimams įsigyti ir visiškai be pinigų, juos išsikierpant iš savitrašio "Back of the Yard Journal". Į šį karnevalą atsilanko ne tik vietiniai Town of Lake vietovėje gyvenantys lietuviai, bet atvyksta jų ir iš kitų Chicago vietovių pažiūrėti karnevalo įvairumų ir, žinoma, išmėginti savo laimę.

Baigėsi prekybos paroda

Nuo birželio 19 d. iki liepos 7 d. Chicagoje vyko tarptautinė prekybos paroda, kurioje dalyvavo 31 valstybė, jų tarpe buvo atstovaujama ir Nepriklausomoji Lietuva su savo paviljonu. Lietuvos paviljonas plokščio atžvilgio buvo mažas, bet neblogai įrengtas. Ekspонатų tarpe buvo matyti medžio drožiniai, gintaro dirbiniai, kryžiai, kopytėlės, statulėlės ir kt. Paviljono sieną puošė dail. Trinkūno pieštas tipingas Lietuvos žemėlapis, kiekvieną vietovę pavaizduojantis jai charakteringu vaizdeliu. Parodos lankytojų buvo dalijamas ALTO išleistas leidinėlis "Presenting Lithuania". Daugelis pasako, kad šis leidinėlis galėjo būti skoningiau išleistas.

Aplamai pasakius, visų valstybių paviljonuose nebuvo matyti nieko naujesnio, įdomesnio, ekspонатų atžvilgiu ji buvo menkesnė, negu ankščiau prieš ją rengtosios tokios apimtios 4 parodos. Skirtumas tik tas, kad parodos leidinėlio kaina buvo 25 centais ir įėjimo bilietas dartinėje parodoje 50 centų brangesnis. Vienintelė parodos patrauka buvo "Big Show", kurį kiekvienam buvo verta pamatyti. Girdėti balsų, ar lietuviams ateityje yra prasmės turėti tokioje parodoje savo paviljoną? Jo vieta ir įrengimas kainuoja nemaža pinigų, už kuriuos Lietuvos ar lietuvių

SIRDINGAI DEKOJAME

Liepos 1 d. staiga mirė mūsų mylimas vyras, brolis ir dėdė Jonas Janušis. Atsisveikinti su velioniu ir palydėti jį į amžino poilsio vietą Forest Hills kapinėse susirinko gausus būrys idėjos draugų-vienminčių, bendradarbių, bičiulių ir ilgamečių "Keleivio" skaitytojų. Visiems Jums mūsų širdinga padėka už suteiktą liūdnoje valandoje moralinę paramą ir suraminimą, už žodžių ir raštu pareiktą užuojautą ir prisijustas gėles.

Mūsų širdinga padėka priklauso redaktoriui Jackui Sondai ir "Keleivio" patikėtiniui Poviliui Brazaičiui už visokeriopą pagalbą, nuoširdų rūpesnį ir dalinimąsi skausmu. Trūksta žodžių išreikšti padėką ilgamečiams draugams Irenai ir Vladui Sirutavičiams ir jų dukrai Irenai, kurių namuose velionis Jonas rasdavo tiek daug malonaus poilsio ir kurie ir dabar rūpinosi ir pagelbėjo iš širdies gilumos.

Nuoširdžiai dėkojam Stasiui Michelsonui, Kiprui Bieliniui ir Pranui Sveikauskui už jautrias atsisveikinimo kalbas prie karsto ir kapinė-

bendram labai būtų galima ką nors naudingesnį, vertingesnį atlikti.

J. J-tis

AR PATIKS?

Vienas New Yorko madų kūrėjų šiam rudenį siūlo šitokią eilutę. Ar ji patiks moterims?

JAI GERA IR ČIA

Ši danų gražuolė gerai jaučiasi ir St. Croix paplūdyje (Virgin Islands).

se. Dėkojame už gėles ir užuojautą organizacijoms ir pažįstamiems: "Keleivio" patikėtiniams, Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos Centro Komitetui, A.L.S. Sąjungos 60 ir 71 kuopoms, Lietuvių Darbininkų D-jos 7-tai ir 21-mai kuopoms, So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jai, mieliems bičiuliams Vincui ir M. Ivi. Visiems, Antanui Savickui, Eugenijai Šajukienei, Aldonai Buivydienei, Mary ir Terezei Pasquinelli.

Esame giliai dėkingi už šiltes užuojautos žodžius Lietuvių Socialdemokratų veteranui ir ilgamečiui velionio Jono draugui Steponui Kairiui, "Keleivio" įstaitams bendradarbiams Antanui Gustaičiui, Normai ir Glorijai Razvadauskaitėms, Zivilei Mockutei, Valentinui Mockui ir Broniui Rimkui, Amerikos Socialdemokratų Sąjungos 4-tai kuopai Chicagoje, Kanados Lietuvių Socialdemokratų S-gos Centro K-to pirm. Jonui Novogrodskui, Amerikos Lietuvių Socialdemokratų S-gos Centro K-to pirm. Jonui Pakalkai, Lietuvos Socialdemokratų Partijos Delegatūrai Tremtyje, Lietuvių Darbininkų Draugijos Centro K-tui, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentui Poviliui Dargiui, Bostono Balfo sk. pirmininkui Ant. Andriulioniui, Marijai ir Pranui Sveikauskams ir jų sūnams Leopoldui ir Gediminui, Monikai ir Pranui Lemberams, Adolfui ir Katrynai Namakiams, G. ir A. Stapulioniams, brooklyniečiams draugam Natalijai Stilsonienei ir Sateikių šeimai, Onai ir Pranui Lavinskams, A. Stoniui iš Lawrence, Mass., dr. Vandaui Sruogienei, Petriui Būteui, Pranui Čepėnui ir visiems, kurių vardų čia negalime suminėti.

Širdingai dėkojame atvykusiems iš tolimųjų vietų atsisveikinti su velioniu Jonu prieteliams: brooklyniečiams Kiprui Bieliniui, Bro-

Parduodamas namas

Parduodamas gerai įrengtas namas su baldais, netoli ežero ir didelių upės, su garažu 2 automobiliams, dvigubas sklypas. Rašyti: P. O. Box 51 c, Oklawaha, Fla. (30)

Jieškojimai

Sesuo ieško savo brolio Jono Peldžiaus, Julės ir Bronės Peldžių iš Beržėnų kaimo, Panemunio par. I Ameriką jie atvažiavo 1913 m. ir gyvena Bostone.

Rašyti: Adėl Jonakait-Suplevičienė, 2556 Centre, Montreal 22, P.Q., Canada.

Veronika Dabuzinskaitė ieško brolio Prano Dabuzinsko, Jono sūnaus, gimęs 1920 m. spalio 1 d. Utenos rajone, dingęs 1944 m. Rašyti: Lithuania, Vilnius, Pilies skersgatvis 7-10, Veronika Dabuzinskaitė (29)

KELIAUK PER

COSMOS

labiausiai patyrusi organizuoti pavienėm ir grupinėm kelionėm

I LIETUVĄ SOVIETŲ SĄJUNGĄ IR RYTŲ EUROPA

PER COSMOS

aplankykite gimines visose Sovietų Sąjungos dalyse.

Dėl platesnių informacijų rašykite arba skambinkite

I COSMOS TRAVEL BUREAU

45 W. 45 St., New York 36, N.Y. Tel. CI 5-7711

nei Spūdienei, J. Rimavičiui, worcesteriečiams A. Tomkui, J. Krasinskui, D. Mažeikai ir ilgamečiui bendradarbiui Jonui Vilkaičiui iš Thompson, Conn. Dėkojame karsto nešėjams So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos nariams Poviliui Brazaičiui, S. Jakučiai, K. Glodeniiui, P. Snarui, M. Gapučiai ir J. Markelioniui. Dėkojame taipgi graboriui Joseph Lubinui už rūpestingą patarimą.

Visiems, palydėjusiems velionį Joną į paskutinę kelionę, tariame nuoširdų aciu. Visų mielių bičiulių atjautimas, užuojauta ir suraminimas mums buvo neįkainojama pagalba.

Žmona L. Janušienė, brolis Joseph Johnson ir giminės.

VIETINIS ZINIOS

Turime lietuviškų pinigų

Turime Lietuvos pinigų—popierinių, sidabrinųjų, varinių. Kas norėtų jų įsigyti, galėtų už nebrangią kainą parduoti, o gerai lietuvių įstaigai, kuri mūsų senovės daiktus saugo, ir dovanoti.

Turime ir nedidelių natūralinio gintaro gabaliukų, kuriuos surinkome Palangos pajūryje, kai ten lankėmės 1932 metais. Turime ir gintarinių karolių, anuomet iš ten parsivežę.

A. ir B. Jokūbaičiai
P. O. Box 31...
So. Boston, Mass., 02127

Prašo patikslinti

Mus prašo patikslinti Nr. 27 išspausdintą žinią apie Sofijos Jesaitienės mirtį. Velionė buvo 79 m. amž., jos vyras buvo Juozas, parti-

DIDELĖ KNYGŲ NAUJIENA

Gavome šias knygas:

Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus Atsiminimai ir mintys 1-oji dalis 302 psl., mikštasis viršelias kaina \$2.00; antroji dalis 336 psl. kietasis viršelias su abiejų dalių vardynu kaina \$5.00. Perkant abi dalis kaina tik \$6.50

Prof. P. Pakarklio Kryžiuočių valstybės santvarkos bruožai, 176 psl., kaina \$2.00

Dan Kuraičio Magiškuoju kilimu į Vilnių, 330 puslapių, labai įdomūs 1962 metų kelionės į Lietuvą aprašymas su nepaprastais nuotykiams. Kaina \$3.00

Frank Lavinsko Amerikos Lietuvių Laikraščiai nuo 1879 m. iki 1955 m. 190 psl. kieti virš. kaina seniau buvo \$6.00, o dabar tik \$2.00

Prof. P. Pakarklio Senasis Prūsų teisinys, 31 psl. 50 cnt.

Cicagietės Japūdziai komunistų pavergtose Lietuvoje 95 puslapiai, kaina \$1.00

Prof. P. Pakarklio Popiežiaus bulės kryžiuočiams, 70 puslapių, kaina \$1.00

M. Zoščenos Satyrinės novelės, vertė Jonas Valaitis 196 puslapiai, kaina \$2.00

SVEIKINAME

MES SVEIKINAME MCSŲ NAUJUS KAIMYNUS IR LIETUVIUS DRAUGUS

Kviečiame aplankyti mūsų krautuvę skersai gatvę

R RECEPTŲ VAISTINĖ R
Leavitt Drug

OSCAR LEAVITT, Reg. Pharm.

nemokamai pristatome TELEF. PL 6-3689 SW 9-4301

66 VERNON ST. — WORCESTER, MASS.

Priešais Naująjį Lietuvių Klubą

Imkit ir skaitykit
ką tik išėjusią
Kipro Bielinio
knygą

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJOS SOVIETŲ RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta bolševikinio teroro sistema, tos vergų stovyklos, kuriose kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Lietuvių kalba tokios knygos dar nebuvo. Kaina \$2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

GERIAUSIA DOVANA

Jeį galvojate apie dovaną savo pažįstamam ar kad geriausia dovana bus draugui, tai atsiminkite, šios knygos:

Stasio Michelsono "Lietuvių lietuvių Amerikoje," kaina mikštasis viršelias \$4, kietais \$5.00.

Stepono Kairio "Lietuva budo", kaina \$5.50

Kipro Bielinio "Dienojant", kaina \$6.00.

Kipro Bielinio "Penktieji metai", kaina \$6.00.

Ar turi šitas knygas?

DIDYSIS SAPNININKAS, 185 psl., kaina \$1.50

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA su spalvotu žemėlapiu, 96 psl., kaina \$0.75

GYVULIŲ PROTAS, 212 psl., kaina 75 centai.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS kaina \$0.50

NIHILISTAI, 3 veiksmų tragedija, kaina \$0.20

DEL PINIGŲ, 3 veiksmų drama, L. Tolstojus, 62 psl., kaina \$0.35

LYTISKOS LIGOS, dr. F. Matulaitis, 24 psl., kaina \$0.25

STABEIDISKA LIETUVA, 32 psl., kaina \$0.10

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINIS GAIRES, 32 psl., kaina 25 centai.

JAUNASIS SOCIALDEMOKRATAS Nr 4 ir 5, kaina 35 centai

SIELOS BALSAS, J. Smelstoriaus eilėraščiai, 221 psl., kaina \$0.75

LSDP FOR LITHUANIA'S FREEDOM, parašė S. A. Viktoras, 32 psl., kaina 50 centų

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, Jonas K. Karys, 225 psl., kaina \$5.00

ANARCHIZMAS, 29 psl., kaina \$0.15

IS DUMINĖS LŪSNELĖS, K. Kraučius eilėraščiai, 124 psl., kaina \$1.00

DELKO ŽMOGUI REIKIA GERT IR VALGYT, dr. A. Garmus, 40 psl., kaina \$0.15

KAIJ SENOVĖJŲ ŽMONES PERSISTADYDAV SAU ŽEME, 28 psl., kaina \$0.10

EILĖS I STRAIPSNIAI (Kaip atsirado popiežiai, reumatizmas, Kražių skerdynės ir kt.), 97 psl., kaina \$0.25

MATERIALISTISKAS ISTORIJOS SUPRATIMAS, 80 psl., kaina \$0.20

SLIUBINĖ ISKILMĖ, 1 veiksmo komedija, 29 psl., kaina \$0.25

ALKOHOLIS IR KŪDIKIAI, kaina \$0.25

DAINOS APIE LAISVĘ, A. Giedraitis, 32 psl., kaina \$0.75

LIAUDIES DAINOS, gaidos mišriam chorui, V. Banaitis, kaina \$1.50

VARPAS NR 3-4 (Vincos Kudirkos šimtmetis, Nepriklausoma ir pavergtą Lietuvą ir kt. 59 psl., kaina \$2.00

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS, 96 psl., kaina \$0.25

KAS YRA SOCIALIZACIJA, K. Kautsky, 31 psl., kaina \$0.30

PAPARČIO ŽIEDAS ir kitos apysakos, A. Antanov, 45 psl., kaina 10 centų

Užsakymus su pinigais prašoma siųsti:

KELEIVIS
636 Broadway
So. Boston 27, Mass.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE (SLA)

Lietuvių patriotų organizacija gyvuoja nuo 1886 metų ir jau atšventė savo DEIMANTINĮ JUBILIEJŲ. SLA didžiausia ir turtingiausia fraternalinė organizacija lietuvių tarpe turi daugiausia narių ir valdo didžiausią kapitalą.

Būdamas lietuvis NEIEŠKO KITUR APDRAUDOS, bet stoji nariu į SLA, nes žino: 1) kad SLA apdrauda gera, geresnė nėra, 2) SLA apdrauda pigi, nes savitarpinės pagalbos pagrindu veikdamas SUSIVENIJIMAS pelno neieško, o stengiasi savo nariams teikti visokeriopą pagalbą ir fraternalinę globą, 3) SLA apdrauda yra saugi, nes paremta dideliais rezervais.

SLA DUODA GYVYBES APDRAUDĄ nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA Taupomosios apdraudos svarbios jaunimui ir šeimos apsaugai nuo netikėtų sunkumų.

SLA akcidentinė apdrauda reikalinga šiais laikais kiekvienam.

SLA ligoje pašaipa tuo svarbi, kad ligos atveju narys ją gauna pats.

SLA galima gauti apdraudą nuo gimimo dienos iki gilių senatvės.

SLA kuopos yra žymesnė lietuvių kolonijose, jos teikia žinias apie apdraudas ir įstoimo sąlygas.

Kas nori platesnių informacijų tegu rašo į SLA Centrą: LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA 307 West 30th Street New York 1, N. Y.

Vietinės žinios

Visi į Pavergtųjų Savaitės minėjimą!

Prezidentas ir šiemet paskelbė Pavergtųjų tautų savaitę nuo liepos 14 iki 20 d. Bostone jos minėjimas bus šį šeštadienį, liepos 20 d. 7 val. vak. Boys Latin mokykloje (Louis Pasteur Ave, Roxbury).

Be įvairių tautų atstovų, kalbės kongresmanas Edward Dervinski iš Chicagos. ALT-os vardu kalbės adv. Anthony Young.

Meninėj programoj dalyvauja lietuviai, latviai, ukrainiečiai. Lietuviams skirtą dalį atliks solistas Benediktas Povilavičius, kuriam akomponuoja komp. Jeronimas Kačinskas.

Lietuva buvo pirmoji komunistų auka, mes, lietuviai, daugiausia nuo jų nukentėjome, todėl mes kuo gausiausiai turime ir į šį minėjimą susirinkti. Kuo daugiau susirinksim, tuo galingesnis bus pavergtųjų balsas, kuris kada nors turės būti išgirstas ir išklausytas.

Jei mes neprotestuosime,

nereikalausime sau laisvės, tai kas kitas jos reikalaus?

Vladas Bajercius, ALT-os sk. pirmininkas

Prašome atsiminti liepos 28-ją

Tą dieną bus Lietuvių Darbininkų D-r-jos gegužinė. Plačiau rasite apie ją šio puslapio kitoje vietoje.

Iki šiol jau buvo visokių gegužinių, bet tokios, kaip ši dar nebuvo. Atvažiuavę įsitikinsite.

Gegužinės vieta šiemet visaiškai pertvarkyta.

Rengėjai visų laukia ir žada pasistengti, kad visi būtų patenkinti.

F. Kirša Cape Code

Poetas Faustas Kirša atsiuntė sveikinimų iš Cape Cod, kur J. Kapočiaus vasarinėje atostogauja.

Gustačiai atostogauja

Antanas ir Aleksandra Gustačiai išvyko 2 savaitę atostogų, kurias praleis Cape Code Kuncaičių vasarinėje.

Rūta Kilmonytė ir Bostono šokėjai

Vis plačiau garsėjanti filmų aktorė Rūta Kilmonytė (Lee), pakviesta Antrosios JAV ir Kanados tautinių šokių šventės programos pranešėja tūkstančiams žiūrovų girdint, pasidžiaugė, kad jai teko šokti lietuvių šokius Onos Ivaškiens vadovaujamoje grupėj Bostone.

Bostono šokėjams ir jų vadovei Onai Ivaškienėi tai, be abejonės, buvo malonu girdėti.

Rūta Kilmonytė 1945 ir 1946 m. dalyvavo Onos Ivaškiens vadovaujamo tautinių šokių sambūrio parengimoje. Rūta tada dar buvo maža mergytė ir su tėvais gyveno Kanadoje. Jos pasirodymai Bostone buvo labai sėkmingi. Ji jau tada nustebino žiūrovus.

O. Ivaškiene garbės komitete

Bostono lietuvių tautinių šokių sambūrio vadovė ir steigėja Ona Ivaškiene buvo viena iš 24 Antrosios JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventės garbės komiteto narių. Tuo būdu ji pagerbta už tai, kad jos vadovaujamas sambūris yra ne tik seniausias, bet ir didžiausias, be pertraukos veikęs jau 26-sius metus.

Sirutavičiai atostogose

Irena ir Vladas Sirutavičiai su dukra Irena išvyko atostogų į Kennebunkport, Me.

Pigiai išnuomojamas So. Bostone, City Point, mažas butas, kambarys ir virtuvė. Teirautis: 597 E 7th St., II aukštas, tel. AN 8-2814.

REIKIA STICERIŲ

Reikalingi visiems skrymams. Apmokomos atostogos ir šventadieniai. Unijos pagalba. 2 minutes eiti nuo Dover St. stoties. A & Z Thayer Company 42 Thayer St., Boston, 2-ras aukštas

PARDUODU PIANINĄ

Parduodu vartotą, bet gerą pianiną. Kreiptis: Mrs. J. Usevičius, 413 Highland St., E. Bridgewater, Mass.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ir krautuvė įvairių prekių, priderintų siuntiniams, praneša, kad pagal naują centro susitarimą su U. S. S. R. VNESHPOLSYETORG įstaiga bus priimama užsakai sumokant vietoje nustatytoji suma, ir gavėjas gaus užsakytus daiktus, kurie bus aprūpinti dalimis ir taisymu, pav., automobiliai, motociklai, dviračiai, televizijos aparatai, radijo priimtuvai, šaldytuvai, pianinai, akordionai, siuvasmosios mašinos, laikrodžiai, palčiai, kostiumai, medžiagos, batai ir kt. Šiaip siuntiniai priimami bendra tvarka, veikiantis nuo 1963 m. sausio 1 d. Katalogai yra ir lietuvių kalba. Suinteresuotieji gali rašyti lietuviškai.

Visos dovanos apmokamos siuntėjo, gavėjas nieko nemoka. Pristatymas garantuotas ir skubus.

Cosmos Parcels Express Corp.

359 West Broadway So. Boston 27, Mass.

Telefonas AN 8-0068

Vedėjas J. Vaičaitis

MALONIAI KVIECIAME

Į MŪSŲ TRADICINĘ

GEGUŽINĘ

LIETUVIŲ DARBININKŲ DRAUGIJOS 21 kuopa rengia savo metinį ir jau tradicinį pikniką **sekmadienį, 1963 m. liepos 28 dieną, 2 val. popiet** Bernice Claire sodyboje, 357 Bay Road, North Easton, Mass.

Vieta graži, yra puikus eglynas ir visokie patogumai. Patartina atsivežti savo vaikus ar anūkus, nes jiems čia yra visokių žaislų, ir jie turės daug malonumo.

Kviečiame širdingai **Tamstas atvykti** ir atnaujinti pažintį su savo senais draugais. Turėsim svecių ir iš toliau, yra pasižadėjusių atvykti ir iš tolimesnių kolonijų. Todėl niekam nebus laiko nuobodžiauti.

Siame piknike bus visokių dovanų. Prie įžangos bus irgi duodamos dovanos. Piknike bus ir muzika. Tikime, kad pasimatysime su Tamsta piknike.

KOMISIJA

Autobusai iš South Bostono išeis nuo Lietuvių Piličių Draugijos svetainės, kampo E ir Broadway, 1 valandą popiet. Kelionė į abi puses su įžanga tik \$1.50.

Kelrodis: Važiuojant 138 keliu už trijų mylių nuo Stoughton, privažiavus Fernand Market po dešinei posukit į kelią Main Street ir už mylios bus miestukas North Easton. Čia imkit vidurinį kelią prieš kalniuką, ir tas nuves iki kelio Bay Road, tada sukit į kairę ir tiesiai į Bernice Claire sodybą.

Nevok

O tie, kurie sukosi apie miesto požeminio garažo statybą, to įsakymo neklaušė. Du tokie vagys, žymus žmonės, jau seniau nuteisti, nes jie pavogė \$450,000. O praeitą savaitę teismas pri-

pažino pavogus virš \$300,000 Parking Authority vicepirm. Mohahan ir inžinierių patarėją Kiernan. Trečiasis kaltinamasis Carp išteisintas. Dar neteisas dėl ligos yra buvęs MTA pirmininkas Brady.

LAISVĖS VARPAS

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais 8-9 val. ryte AM Bangomis 1190 kilociklų FM Bangomis 105.7 megaciklų IS WKOX, Framingham, Mass.

VEDEJAS—P. VIŠČINIS

173 Arthur St.

BROCKTON 18, MASS.

Tel. JUNiper 6-7209

TAUPLYK \$\$\$ SU FORTUNA FUEL CO. ALIEJAUS ŠILDYMU FORTUNOS "EXTRA"—NEKAINUOJA "EXTRA"

1. Laisvas aptarnavimas: Tai reikią garantuotą 24 VALANDŲ APTARNAVIMĄ BEDOJE, naktį ar dieną, burnerio ir jo kontrolės. Absoliučiai be mokesčio šventadieniais ar savaitgaliais... bet kurią sezono dieną.

2. Nemokamas metinis peržiūrėjimas: Visiškas pagrindinis apsaugos peržiūrėjimas kasmet burnerio ir katilo, jų išvalymas. Tas užtikrina gerą šildymą, mažesnes kuro išlaidas. Ir jums tai nieko nekainuoja.

3. Dalių išlaidų garantija: Fortuna garantuoja pakeisti bet kokią burnerio ir jo kontrolės dalį, skaitydama tik tai esamas kainas pagal kainoraštį. Žinoma, už darbą nieko neskaityta.

4. Lengvas mokėjimo planas: Jūs pasirenkate mokėjimo planą, kuris jums geriausiai tinka. Labai populiarus yra mūsų mėnesinis biudžeto planas — jūsų visos šildymo išlaidos apmokamos lygiomis dalimis per 10 ar 12 mėnesių. JOKIŲ PAPILDOMŲ IŠLAIDŲ.

5. Reguliarus patikimas kuro pristatymas: Fortuna seka jūsų kuro suvartojimą ir numato, kiek jums jo reikia, nežiūrint, koks būtų oras. Jums niekada nereikia šaukti, kad pristatytų kūrą. Visi sunkvežimiai su aliejumi turi radijo susisiekimą greitai ir veiksmingam aptarnavimui.

Mes mielai noru duodame Jums informaciją apie Fortuna Fuel Co., atsakome visus Jūsų klausimus ir padedame Jums palyginti metines kuro išlaidas su kitais ahejaus pristatytojais. Tik pasakykite žodį, ir vienas iš mūsų Namų Patogumo Inžinierių atvyks Jus aplankyti Jums patogiu laiku. Pašaukite telefonu: GEneva 6-1204, arba pasišaukite atvirutę:

45 DORSET ST., DORCHESTER FORTUNA FUEL CO.

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

DOVANOS Į LIETUVĄ

Siųskite dovanų siuntinius giminėms į Lietuvą per mūsų įstaigą. Čia kalbama lietuviškai, žemomis kainomis galima gauti Lietuvoj labai vertinamų prekių. Patarnaujam greitai ir sąžiningai. Paštu gauti siuntiniai greitai pertvarkomi ir pasiunčiami. Siuntiniai nuveina tvarkingai.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

174 Millbury Street WORCESTER, MASS. Tel. SW 8-2868

Vedėja B. Sviklienė

GERIAUSIAI PASILSETI PER ATOSTOGAS

GARSIAME CAPE COD—Osterville, Mass., Kurorte Prie atviro Atlanto jūros plažo, pušų pavėsyje gražioje lietuviškoje JANSONŲ vasarvietės vietoje

"AUDRONĖ"

* Viloje "Audronė" erdvūs kambariai ir gražus pušynas — parkas.

* Šiltos Golfstremo srovės atviro jūros plažais tik 7 minutes pėsčiom.

* Rami aplinkuma — daug vietos poilsiui ir žaidimams.

* Geras lietuviškas maistas.

Vila atidaryta vasarajimui nuo birželio 15 iki rugsėjo 15 dienos.

Lietuviai savininkai dr. Ed. ir Marija Jansonai visus malonias kviečia atvykti praleisti atostogas.

Iš anksto dėl kambarių rezervavimo kreiptis adresu: Audronė-Jansonas, 87 East Bay Road, Osterville, Cape Cod, Mass. Tel. (Area 617) 425-8425

Televiziją ir radiją

Taiso Gerai ir Pigiai JONAS ŽILINSKAS 629 E. Sixth Street South Boston Tel. AN 8-6645

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder 925 E. Fourth St., So. Boston

Atlieku visus pataisymus, remontą ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.

Telefonas AN 8-3630

Apsidrausk

NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.) ... Visais insurance reikalais kreiptis:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable 598 E. Broadway So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2468

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave. Dorchester, Mass. Tel. CO 5-5854

Charles J. Kay

LIETUVIS Plumbing—Heating—Gas—Oil License No. 4839

I Gazo šilumą permaitinti \$265

Telefonas: CO 5-5839

12 MT. VERNON STREET DORCHESTER 25, MASS.

PARDUODAMAS NAMAS

10 kambarių stucco namas, garažas, aliejinis apšildymas karštu vandeniu, pastovus karštas vanduo; ekstra sklypas namui, nulygintas ir aptvertas. Savininkui 6 kambariai ir du mazi butai. Duoda \$120 per mėnesį. Arti bažnyčios, mokyklos ir susisiekimo. Skambinti: PR 6-4642, 666-4722 ar 625-0791.

SAV-ON

ROOFING and SIDING CO. 409 W. Broadway, So. Boston AN 8-2150

DAZOME IR TAISOME

Al Stecke F. Pukanasis Res.: 8 Faxon St. Natick Brockton 586-9272 655-0807

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS

OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. Vakaraš iš anksto susitarus 447 BROADWAY South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUOKIUTE)

OPTOMETRISTE

Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro Trečiadieniais—uždara 445 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojoje Anglijoje iš stoties WLYN, 1360 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2—4 ir 6—8 Sekmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą

495 Columbia Road Arti Upham's Corner Dorchester, Mass.

Dr. J. C. Landžius (Seymour)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas X RAY.

534 Broadway,

So. Boston, Mass.

VALANDOS nuo 2 iki 4 ir 6 iki 7

TEL. AN 8-2712

Namai ir ūkis:

287 Concord Rd., Billerica, Mass.

TEL. MO 3-2948

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

Office Tel. AN 8-0948

Flood Square

Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai

Popierios Siemonės

Stiklas Langams

Visokie reikmenys namams

Reikmenys plumbieriams

Visokie geležies daiktai

SKUBA Į LIGONINĘ

Generalinis prokuroras Robert F. Kennedy policijos automobiliu veža savo žmoną gimdyti iš Cape Cod į Bostoną. Čia ji operacijos pagalba pagimdė 6 svarų ir 14 uncijų sūnų. Šių Kennedyjų tai aštuntas vaikas.

Trans-Atlantic Travel Service

Biletai lėktuvais — parūpina viešbučių užsakymus, padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumentus į visas valstybes.

Tose Pačiose Patalpose

DIDZIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA

NAUJOJOJ ANGLIJOJ

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

390 West BROADWAY, So. Boston 27, Mass., Tel. AN 8-8764 Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis.

Siunčiama nauji įvairūs daiktai ir nekonservuotas maistas. Galima siųsti iki 44 svarų siuntinius, jei siunčiami daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 14"x13"x20" colių. Iš tolimesnių vietų siųskite siuntinius mūsų viršų nurodytu adresu, įdėdami aiškius siuntėjo ir gavėjo adresus.

Visi dokumentai paruošiami rusų kalba, ir siuntiniai išsiunčiami tiesiog iš BOSTONO per 48 valandas nuo jų priėmimo. Persiuntimo išlaidas ir USSR muitą apmoka siuntėjas.

Medžiagos, odas, skrytės, megstinius ir kt. galima pirkti SAVIKAINA mūsų įstaigoje

Taip pat priimame užsakymus USSR gaminiams, pav., kaip automobiliams, motociklams, dviračiams, įvairiems radijo ir TV aparatams, skalbimo, valymo ir siuvimo mašinoms ir daugeliui kitų daiktų. Siuntėjas sumoka mūsų įstaigoje visą kainą už norimas pristatyti prekes gavėjui, pasirinktas iš katalogo. Prašykite mūsų katalogų.

ĮSTAIGA LIETUVIŠKA. KREIPKITES LIETUVIŠKAI VISI SIUNTEJAI ISITIKINO. KAD MCSU ĮSTAIGA SAŽINIGIAUSIAI PATARNAUJA IR GREICIAUSIAI PERSIUNCIA SIUNTINIUS. SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Siunčiame su INTURISTO įgaliojimais Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. popiet.

VEDEJAS: JONAS ADOMONIS